

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$4.00
pusei metų \$2.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 32

"Keleivio" Telefonas: AN 8-3071

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879

Atskiro numerio
Kaina 10 Centų

54-TIEJI METAI

Rugpjūčio 26 D. Prezidentas Skrenda į Europą

Prezidentas Lankysis Bonnoje, Paryžiuje ir Anglijos Sostinėje; Paryžiuje Jis Susitiks su Italų Vyriausybės Vadu; Kelionė Daroma Sąjungininkams Užtikrinti ir Gauti Jų Pritarimą.

Žinia, kad Sovietų Rusijos diktatorius N. Chruščiov lankysis rugsėjo mėnesio viduryje Amerikoje, visame pasaulyje sukėlė daug kalbų ir visokių spekuliacijų. Daug spekuliacijų ir dar daugiau netikrumo pasireiškė Amerikos sąjungininkų tarpe.

Spekuliacijoms pašalinti ir sąjungininkams užtikrinti prezidentas D. D. Eisenhower šio mėnesio gale lankysis net trijose Europos sostinėse—Bonnoje, Lodone ir Paryžiuje.

Rugpjūčio 26 d. prezidentas skris į Bonną, Vokietijos sostinę, turtis su Vokietijos vadu Dr. Adenaueriu.

Rugpjūčio 28 d. prezidentas atvyks į Londoną ir išbus ten iki rugsėjo 1 d., o rugsėjo 2 d. jis tarsis su Paryžiaus vadu de Gaulle.

Paryžiuje prezidentas išbus kelias dienas ir ten turės pasimatymą su Italijos vyriausybės vadu Segni ir su kitais NATO valstybių atstovais.

Naujausias Radar Labai Toli Siekia

Pereitą savaitę Amerikos karo laivyno mokslininkai paskelbė, kad jie turi išradę ir išstobulinę nepaprastą radar aparatą, kuris siekia labai toli ir parodo daiktų judėjimą už kelių tūkstančių mylių. Naujasis radar rodo ir šaunamųjų raketų judėjimą, todėl Amerika jau virš metų laiko seka rusų raketų bandymus ir žino, kiek rusai bandymų darė ir kaip sėkmingai juos darė. Chruščiovo pasigyrimai savo raketomis amerikiečiams nieko nesako, nes jie patys pirmiau dar ir už Chruščiovą žino, kokias raketas rusai bando ir kiek toli jos neša.

Naujį radar aparatą sugalvojo jaunas mokslininkas Thaler, o jį gerina visa eilė jo bendradarbių. Laukiama, kad su naujuoju radar aparatą daug visokių kaimynų paslapčių pasidarys gerai žinomos.

Kodėl žinia apie naują radar aparatą paskelbta dabar, kada čia laukiama Sovietų diktatorius Chruščiovo? Dėl to visai paprastai. Kai kas sako, jog norėta Chruščiovui "gerklę užkišti," kad jis per daug nesigirtų savo raketomis, nes apie jo raketas Amerika žino tiek pat, kaip ir pats Chruščiovas.

Admirolas Rickover Už Švietimo Kėlimą

Iš Rusijos ir Lenkijos grįžęs admirolas Rickover (jis ten lankėsi su viceprezidentu Nixonu) vėl pasisakė už švietimo kėlimą Amerikoje. Jis sako, kad komunistų valdomose kraštuose jauni žmonės mokyklose sunkiai dirba ir kraunasi žinias į savo galvas, o kas daugiau žinių galvoj turės, tas ilgainiui ir laimės lenktynes tarp komunizmo ir laisvojo pasaulio.

Admirolas sako, kad jis nei Rusijoje, nei Lenkijoje niekur neužtikęs tokio sutvėrimo, kaip "drum major" (tai yra mergiutės iš mokyklų "benų", kurios eina kapelijos priešakyje, kraiposi, raitosi ir savo šinkas publikai rodo). Admirolas taip pat sakosi niekur anoj pusėj negirdėjęs, kad mokyklų vedėjais būtų skiriamos žmonės pasižymėję tik sporto atsiekimais.

Nuo "sputniko" laikų čia girdėti nusiskundimų, kad Amerikos mokyklos nepaaušia jaunų žmonių neišvengiamoms ir ilgoms varžytynėms su rusais ir kitomis komunistų valdomomis šalimis. Dėl to skundžiasi ir adm. Rickover.

Miegalius Vaziuoja Medžiai Lužta...

Iš Racine, Wis., praneša apie vieną miegalių žmogų, kuris važiuodamas automobilu užmigo, jo mašina išsuko iš kelio, atsidaugė į jauną medį ir jį nulenke, o paskui atsikėlė net į namą ir sustojo. Visą laiką mašinos vairuotojas ramiai miegojo ir nemanė net atsibusti iš saldaus miego.

Teisėjas vairuotojui už neatsargų važiavimą uždėjo pabaudos 20 dolerių.

CHRUŠCIOVAS

Kitą mėnesį jis susitiks Washingtonu su prezidentu Eisenhoweriu.

JIE VISI KALBĖJO APIE SOVIETŲ RUSIJĄ

Virsuje Amerikos valstybės sekretorius G. Herter (vidury) Genevoj tariausi su Vokietijos užsienio reikalų ministru H. von Brentano (dešinė) ir Berlyno burmistru Willy Brandu. Apačioje iš Sovietų Sąjungos grįžę gubernatoriai, atvykę painformuoti prezidentą apie savo kelionę į Sovietų žemę.

Jis Gerai Įrodė Lėktuvo Gerumą

Liepos 25 d. vienas karo aviacijos karys, seržantas Robert S. Tylor nedideliame lėktuve vienas pats nuskrido iš Virginij į Europą. Jis skrido per Bostoną, Azorų salas, Prancūziją į Miuncheną Vokietijoje.

Dabar tas seržantas kviečiamas į Federalinę Aviacijos Agentūrą pasiaiškinti, kaip jis drįso netinkamu lėktuvu skristi per vandenyną? Seržantas sako, kad jis įrodė praktikoje, kad jo pasirinktas kelionės lėktuvas (Sessna-175) nebuvo jau toks blogas, nes jis iš Virginij valstijos į Miuncheną Vokietijoje, 2,210 mylių visgi nulėkė ir tą kelionę padarė per 42 skridimo valandas.

Kokią bausmę seržantas gaus, dar nežinoma, jei jis iš viso bus baudžiamas.

Puortorikiečiai Samdomi į Talką

New York Times praneša, kad New Yorke kokie tai agentai agentai samdo puortorikiečius važiuoti į Kubą, ten pasimokyti kariauti partizanų daliniuose ir paskui vykti kautis į Dominikonų respubliką prieš diktatorių Trujillo.

Partizanų apmokymas eina Kuboje, iš kur vėliau apmokyti partizanai ir bus perkelti į Dominikonus.

Kubos vyriausybė neseniai irgi skelbė, kad Dominikonų diktatorius samdo kareivius įvairiuose kraštuose ir tarptautinę fašistų brigadą kovoti prieš Kubos naująją vyriausybę.

Kubos Vyriausybė Ginasi Nuo Priešų

Kubos vyriausybė po 7 mėnesių valdymo susiduria su vis griežtesne opozicija krašte. Sekmadienį rugpjūčio 9 d. iš Kubos buvo pranešta, kad vyriausybė turėjo imtis labai griežtų priemonių prieš savo priešus. Esą Kuboje areštuota gal tūkstantis ar daugiau kairiųjų, kurie įtariamai įsitraukę į samokslą prieš Castro valdžią. Taip pat praneša, apie Castro priešininkų telkimąsi kai kuriose mažose salose ties Kuba.

Castro vyriausybė Kuboje yra pasiryžusi gintis nuo visokių priešininkų ir neleisti save nuversti.

Karas Laose Tiesiai

Komunistų atnaujintas pilietinis karas Laose tęsiasi ir dabar abi pusės rengiasi prie griežtesnių susikirtimų. Laos valdžia nori skystis JT organizacijai, bet tai nieko nepadės.

Amerika ir Prancūzija siūnčia į Laosą karo instruktorius. Pasijęs ten ir ginkly.

PREZ. EISENHOWERIS

Jis pakvietė Chruščiovą atsilankyti Washingtonu rugsėjo viduryje.

Pieno Derybos Dar Nepajudėjo iš Vietos

Pieno pramonės streikas jau tęsiasi penktą savaitę, bet kol kas nei darbdaviai, nei darbininkai nerodo noro streiką užbaigti. Tiesa, derybos vyksta, bet šią savaitę tose derybose nedalyvauja nei unijos, nei darbdavių vyriausieji atstovai.

Unijos vadai savo nedalyvavimą derybose paaiškino tuo, kad iš darbdavių pusės nesimato jokio noro susitarti, o todėl visos derybos vedamos tik dėl vyriausybės akių. Mat, vyriausybė vis ragina abi puses eiti prie susitarimo.

Krašte pieno trūkumo dar nesijaučia, bet kiekvieną streiko savaitę vis artina laiką, kada pieno atsargos sandeliuose bus sunaudotos ir tada ir vyriausybė ir visas krašto ūkis pajus, ką reiškia pieno trūkumas.

Afrikos Tautos Už Alžyro Laisvę

Liberijos sostinėje, Monrovia mieste, posėdžiavo 9 Afrikos nepriklausomų valstybių atstovai ir nutarė pasisakyti už suteikimą nepriklausomybės Alžyriui. Afrikai kol kas tėra tik 9 nepriklausomos valstybės. Jų skaičius vėliau bus didesnis, kai visa eilė kolonijų gaus nepriklausomybę.

Savo posėdyje Afrikos valstybės nutarė įsileisti į pasitarimą už Alžyro atstovus, o milžiniška Alžyro vėliava buvo demonstratyviai iškelta prie posėdžių rūmų. Afrikos valstybės kalbėjo ir apie davimą karinės ir kitokios pagalbos Alžyro sukilėliams jų kovoje prieš Prancūziją.

Po Chruščiovo Lankymosi Bus Viršūnių Pasimatymas

Viršūnių Pasimatymas įvyks Gal Dar Šiais Metais; Nė kitos Chruščiovo Lankymasis Neatstos Didžiųjų Vadų Pasimatymo; Nei Laikas, Nei Vieta Dar Nėra Sutarta.

Naujas Satelitas Skraido Padangėmis

Rugpjūčio 7 d. Amerikos mokslininkai paleido į padanges naują žemės palydovą, kuris buvo išmestas į aukštybes apie 25,000 mylių ir ten pastumėtas bėgio- ti aplink žemę. Naujas žemės palydovas yra 142 svarų sunkumo, taigi jau beveik pasivijo pirmąjį Sovietų sputniką. Jis yra prikrautas visokių mokslinių instrumentų ir suteiks daug visokių žinių apie erdvę.

Naujo satelito leidimas į padanges gerai pasisekė. Jis dabar bėga aplink žemę ir mokslininkai sako, kad jis kelias aplink žemę labai ištemptu elipsu. Jis iškils į aukštybes iki 26,000 mylių ir paskui prisitars prie žemės iki 150 mylių. Dėl nepaprasto aukštumo ir kelio ištysimo naujas satelitas tik per keliolika mėnesių apibėgs aplink žemę.

Naujasis satelitas, pavadinamas "Explorer IV", turės ir įrklus, atsikišusius sparnus. Tai yra prietaisai saulės šilumai imti, o su saulės šiluma yra palaikomos gyvos satelito baterijos, dėka kurioms radijas galės ilgą laiką dirbti. Laukiama, kad naujasis satelitas išbus aukštybėse apie metus laiko.

TIBETO BEGLIAI

Indijoje dabartiniu metu yra 12,396 pabėgėliai iš Tibeto, tame skaičiuje 40 asmenų yra ne tibetiečiai.

Pabėgėliai Indijoje gauna šokią tokią paramą ir bando susirasti darbo.

SAKO, REIK PALAUKTI

Laos, Tex., teisėjas Davidson nusprendė, kad šį rudenį miesto mokyklų dar negalima subendrinti, bet jis nurodė švietimo valdybai pasiruošti bendroms (baltųjų ir juodųjų) mokykloms įsteigti.

Žinia apie Chruščiovo Eisenhowerio pasimatymą usmelkė kiek klausimą, ar didžiųjų valstybių vyriausybių galvų pasimatymas dar bus ar gal visai atpuls.

Iš Amerikos vyriausybės šaltinių praneša, kad toks didžiųjų valstybių vadų pasimatymas greičiausiai dar šiais metais įvyks.

Amerikos vyriausybė seniau skelbė, kad valstybių vadų pasimatymas turėtų prasmės tik tame atsitikime, jei tų valstybių užsienio reikalų ministrai padarytų kokią nors pažangą pasitarimuose Ženevoje. Derybos Ženevoje pasibaigė be jokio net ir mažiausio susitarimo, bet viršūnių pasimatymas dėl to neatpuolė. Amerikos "kaina" už viršūnių pasimatymą dabar žymiai sumažėjo ir toks pasimatymas gali įvykti.

Dėl viršūnių pasimatymo dar jokio galutinio susitarimo nei su rusais, nei su kitomis valstybėmis dar nėra, bet prezidentas Eisenhower yra beveik tikras, kad toks pasimatymas įvyks ir net rezervavęs laiką tokiai pačiai didžiųjų konferencijai.

W. Harriman, buvęs New Yorko gubernatorius, kuris neseniai lankėsi Sovietuose, kalbėdamas žydų karo veteranų suvažiavime pereinot savaitės gale, įspėjo kaž ko nelaukti iš Chruščiovo atsilankymo Amerikoje, nors jis pats sakos siūles, kad Nikita būtų čia pakviestas.

Daug ko netenka laukti todėl, kad Sovietų komunistų vadai vis dar neišsigydo iš savo didingų planų subolševikinti visą pasaulį.

ALT PRANEŠIMAS

ALT Vykdomasis Komitetas savo posėdy penktadienį, rugpjūčio 7 d., svarstė klausimą, kaip Amerikos lietuviai turėtų elgtis ryšium su Sovietų Sąjungos premjero Nikitos Chruščiovo atvykimu į Ameriką.

Vykdomasis Komitetas nutarė paruošti pranešimą visuomenei, išdėstydami savo pažiūrą šiuo klausimu ir rekomenduodami veikimo planą. Nuodugnesniam tokio plano apsvaistymui Vykdomasis Komitetas rugpjūčio 14 d. kvies ALT Centro valdybos susirinkimas.

Vykdomasis Komitetas nutarė taip pat paruošti išsamų memorandumą prezidentui Eisenhoweriui ir nedelsiant pasisakyti dėl Amerikos gubernatorių konferencijos sumanymo kvieisti į Jungtines Valstybes vadiamuosius sovietinių respublikų premjerus. ALT Vykdomasis Komitetas

Vizito belankiant

Amerikiečiai dabar karštakai ginčijasi, ar gerai padaryta, kad Sovietų diktatorius Chruščiovas pakviestas čia apsilankyti ir kad prezidentas Eisenhoweris važiuos į Sovietiją tartis su tuo pačiu Chruščiovu. Kai kas apgailestauja, kad John Foster Dulles per anksti pasitraukė iš gyvųjų tarpo ir nuo vadovavimo Amerikos užsienio politikai...

Tokie ginčai eis iki Nikitos čia pasirodymo ir jie nepaibaigs nė jam išvažiuavus namo ir net prezidentui grįžus iš vėsių Maskvoje.

Tuo tarpu vyriausybė turi apsispręsti ne tik dėl to, ko ji nori pasiekti asmeninėmis vaisėmis, vizitais ir šypsenomis, bet ir dėl savo santykių su Amerikos sąjungininkais asmeninių pokalbių diplomatijos laikotarpyje. Kai kurie sąjungininkai jau ir įspėjo, kad Amerika gali kalbėtis su Chruščiovu kiek ir kaip ji nori, bet tik ne tuos sąjungininkus liečiančiais klausimais... Mat, Sovietų vadai mano, kad Amerika ir Sovietų Sąjunga, kaip stipriausios valstybės, turėtų pasiimti pasaulio žandarų pareigas ir prižiūrėti, kad silpnės valstybės neišklustų iš kelio dorybės. Chruščiovas ir Nixonui siūlė susitarti ir reikalui esant "patempti už ausies" tas valstybes, kurios bandytų drumsti taiką prieš dviejų galiūnų valią. Žinoma, toks susitarimas reikalauja pasidalyti pasaulį į "itakų sferas," bent laikinai, kol vienas iš žandarų galėtų antrąjį pagauti už gerklės ir pasidaryti vienintelio pasaulio žandarų jau be jokios konkurencijos...

Amerikai tokia politika yra svetima ir rusų gundymai čia mažai teranda agarso. Bet visgi sąjungininkus tenka nuraminti ir užtikrinti juos, jog Amerikos politika ir toliau bus kolektyvinio saugumo ir nuosirdaus bendradarbiavimo su sąjungininkais politika.

Kad šiuo klausimu nebūtų jokių abejonių, prezidentas Eisenhower šio mėnesio gale vyks į Europą ir ten turės pasitarimų su Anglijos, Vokietijos, Italijos ir Prancūzijos vyriausybėmis.

Esame Amerikos politika nesikeičia. Bandymas asmeniniais pokalbiais su Chruščiovu pakaitinti kiek "šaltojo karo" ledus yra tik naujasėjimas toje pačioje gny-moši ir "sulaikymo" politikoje, kurią Amerika veda visus pokarinius metus.

Apžvalga

JIS PATENKINTAS

Tas "jis" tai Vilnius redaktorius L. Jonikas Chicagoje. Jis patenkintas, kad Lietuva Maskvos valdovai įleidižia tik parinktus ir "iškašeritus" bolševikus ar bolševikuojančius nepartinus iš Amerikos. Jis sako, kad tokiems, kaip nelabieji "keleiviečiai" Lietuvoje negali būti vietos. Pagal Joniką išmintingajį, mes "sudeginome visus tiltus" į Lietuvą ir todėl jos nepamatysime...

Neaišku, kas tokį Joniką įgaliojo kalbėti Maskvos žandarų vardu? Ar jis pats pasišovė būti Maskvos čekistų atstovu, ar Rusijos valdžios žmonės davė tam neaprašytam žmogui teisę skirstyti lietuvius, kurie gali ir kurie negali į Lietuvą vykti?

Ir Jonikas neužgindija, kad per 14 metų po karo galo Lietuva buvo akiai uždara dargi tokiems Jonikams. Tai yra faktas. Jonikas neužgindija, kad dabar į Lietuvą išvyko parinktos išsietos ekskursijos iš 40 žmonių. Jonikas pritaria tokioms Amerikos lietuvių skirstymui ir leidžiamas ir neleidžiamas vykti į Lietuvą ir jis net žino kad "keleiviečiams" ir panašioms kelias į Lietuvą yra ir bus uždaras.

Pats Jonikas pritaria lietuvių skirstymui, bet kada mes nurodėmė, jog į pirmąją ekskursiją pakliuvo tik parinktieji, tai tas pats Jonikas šiuo nebuvo patenkintas iš štai kaip iškraipė mūsų pasisakymą:

"Keleivio" redaktoriai nepatenkinti. Girdi, Lietuvoje įleidi do tik istikimus, kažkieno parinktus išskyrinčius, išsijotus ir dar kažin kaip iškašeritus. Sa-

ko, turistų tarpe nei vieno vyksupo, nei vieno pabėgusio iš Lietuvos generolo, teisėjo ar politijos viršininko."

Is šitu is Vilnius paduotu žodžių skaitytojai gali matyti, kaip Jonikas moka meluoti "didesnei Maskvos garbei". Apie vyksupus, generolus ir buvusius policijos vadus mes nekalbėjome, ta L. Jonikas pats išmėlijo ir paskelbė. Bet, bolševikui ir Leninas liepė meluoti, jei is to yra nauda, todėl negalima ne Jonikui padvytyti, jei jis stengiasi kiek gali.

Mes sakėmė, kad Lietuva vis dar nėra adara, kaip, pavyzdžiui, yra Maskva. Kas nori važiuoti į Maskvą pasidairyti, tam viza duodama be jokio vargo. Bet į Lietuvą—ne. Kodėl? Ar Jonikas ta žino? Turėtų žinoti, bet negi sakys teisybę!

Ar 40 ekskursija bus pakutinė, ar gal bus ir dar daugiau bandymų parinktomis "ekskursijomis" pasidaryti politinio kapitalo, tą parodys grįžusios ekskursijos propagandinis pasisekimas. Nėra niekam jokios abejonės, kad "40" uždavinys yra parvežti Maskvai malonų pyragą iš okupuotos Lietuvos. Tą tikslą patvirtino ir daktaras Margeris, kai jis Vilniaus stotyj pasakė:

"Atvykstant čia, apie Jūsų gyvenimą mes turėjome pačias prietarinčiausias žinias, ir Tarybų Lietuvą mes atvaizdavome besikurti teisybės. Jos trokšta šimtai tikstančių Amerikoje ir kitose šalyse gyvenančių lietuvių. Teisybę parvešime namo ir skelbime ją visur, kad ji pasiektų kiekvieno užsienyje gyvenančio lietuvių ausį, širdį ir protą."

Dr. Margeris jau turi užsakyti knygą parašyti apie

NIKITA LAKNO KĖDĖJE

Nikita Chruščiovas sėdi sprausminio kėdavo, kurioje Nixonas skrido į Sovietų Sąjungą, lėktuvo kėdėje. Jis atvyko į aerodromą svečio išvyditi. Apačioje jis prie vėsių stalo, greta JAV ambasadorius L. Thompson. Kairėje Chruščiovo dukrė Jūlija Tyška.

Skaudi pamoka

V. KIMANTAS

Anglijos pačiuose šiaurės vakaruose yra Cumberlando grafystė. Aitrių jūros pakraščiu Cumberlande nutyso sultingos žolės pievos, ir jose ganomų karvių pieno užtenka, kad pieno produktai aprūpintų visą Anglijos šiaurę. Už tai grafystės likusioje dalyje—pakraščiuose, kur teauga varginga žolė ir samanės, skurdus avims maistas. Aukštumų pašlaitėse neskaitytingi ūkininkai verčiasi daržininkyste. Bendras grafystės vaizdas—ramusis, Dievulio kiek priminštas kaimas.

Bene 1951 metais ties geležinkelio stotimi Sellafield, Cumberlande, vyriausybė pradėjo statyti dvi naujo viškas įmones ir netoli viena nuo kitos. Viena jų buvo pirmoji pasaulyje atomo energija varoma elektros stotis, 65,000 kilowatt pajėgumų, antrąją įmonę Windscale turėjo gaminti plutonijų—pagrindinę medžiagą atomo ir vandenilio bomboms sprogdinti.

Tad pirmoji įmonė buvo tam statoma, kad dirbtų žmogui naudingą darbą:

Tarybų Lietuvą. Jis net sakė, kad medžiagą jo knygai jau renka Tarybinės Lietuvos kai kurie rašytojai. Vadinasi, viskas sutar-ta, "teisybė" jau beveik surasta, lieka ją įvilkti į knygos formą ir gauti honorarą.

Taip atrodo ta pirmoji ekskursija į Lietuvą iš Amerikos. Iš Kanados, kaip žirome, panaši ekskursija jau seniau lankėsi Lietuvoje. Bet ten propagandos biiznis neišdegė ir daugiau ekskur-rijų is ten kol kas nesigirdi.

Kalbant apie "knygos pa-saymą" verta priminti, kad Bimba irgi parašė knygą, kada jis grįžo iš Lietuvos tuoj po karo. "Parasė", nors tikrumoje jis tik pasirašė ir honorarą į kišenę įsidėjo. Dabar rašys knygas ne tik Dr. Margeris, bet ir Mizara ir, kodėl ne, ponis Petrikienė. Knygų susilauksime, bet dėl teisybės" tai jau ki-sa muzika...

antroji tam, kad viską nai-rintų.

Kai Cumberlando gyven-tojuose pasklydo žinių, ką vyriausybė pas juos daro, žmonės sunerimo, žinoda-mi, kad atomo jėga dar ne-ra visai pažabota ir gali pri-daryti didelių ir sunkiai pa-taisomų bėdų. Tačiau vy-liausybės žmonės paskubėjo visus raminti—jokio pavo-ksdus avims maistas. Aukštumų pašlaitėse neskaitytingi ūkininkai verčiasi daržininkyste. Bendras grafystės vaizdas—ramusis, Dievulio kiek priminštas kaimas.

Prastinko vos 14 metų nauo lordo Mills tarto žo-džio, kaip Windscale įvyko baisi nelaimė. Vienas imo-nės reaktorių, gaminusių plutonijų, perkaito, ir į orą sovė dideli radioaktyvių garų kiekiai. Reaktorių dėl to perkaito, kad sugedo instru-mentai temperatūrai kont-roluoti. Tas įvyko 1957 m. spalio 10 d. Cumberlando ir Anglijos laimeį tą dieną vė-jas pūtė is rytų į vakarus ir garų daugumą nupūtė į jūrą.

Bet ir to, kas garų liko sausumoje, užteko, kad ra-dioaktyvios dujų dalelės pridarytų daug bėdos. Nu-sėdamos ant žemės, jos ap-nomai lyginamos. Tąja pro-ga Vokietijos socialdemo-kratų laikraštis Vorwaerts puola Adenauerio vyriaus-ybę, kad ji yra linkusi leisti atomo energiją gaminti tai-tingiems tikslams ir priva-tiesiems asmenims, tikrumoje didelio masto biiznieriams, kuriems pirmoje eilėje rūpi pelnas.

Kad ir brangiai kainavo anglams Windscale katastrofą, gal ji bent tuo apsi-mokės, kad ateityje vers žmones būti su atomu labai atsargiems.

valgoma. Visai plačiai Windscale apylinkėi ratu iki 65 kilometrų teko statyti pienas iš kur kintur.

Is eilės žemės ūkio mini-sterija davė parėdima, kad is Cumberlando vežami gal-vijai skersti turi būti pažen-klinti dviem žodžiais: "ita-riamas radioaktyvumu" ir kad skerdyklose jie būtų specialistų patikrinami, ar tinka maistui. Kartu buvo įsakyta patikrinti sveikatą visų Cumberlando žmonių Windscale apylinkėje, visų per dvi dienas vyksių gele-žinkeliais per Cumberlandą į Skotiją ir atgal sveikata, visus jūroje buvusius žvejus ir laivų įgulas. Kiek tas val-stybei kainavo, vyriausybės išleistoje apie tą įvykį kny-goje nepasakyla, tačiau vi-sas Windscale įmonės įren-gimas, kai jam "gesyti" buvo pavartota daugybė vandens, nuėjo niekais. Windscale įmonei pastaty-ti vyriausybė išleido apie 5 milijonus svarų, ir kai imo-nė sustojė gaminusi pluto-nijų, Anglija gavo jo pirk-tis is Amerikos, mokėdama "sūrias" kainas.

Tokioje šalyje kaip Ang-lija, Windscale įvykusi ka-tastrofa negalėjo būti nuty-lėta. Darbiečių atstovai pa-rlamente tuojau paklausė vyriausybės, kaip galėjo įvykti tokia nelaimė, kad ir tuo tarpu nepareikalavusi žmonių gyvybės. Reikėjo aiškintis ir teisintis; teko kai kas ir nusiėpti, aiškinan-tis tuo, kad Windscale imo-nė dirbus krašto apsaugos reikalui ir kad ten esama neskelbtinų paslapčių.

Cumberlando gyventojai susirūpino ir dėl vėlesnių įvykių pasekmių. Penkiems po Windscale sprogo mė-niesiams praslinkus, visuoti-nės Anglijos fermerių val-dybos pasiūlymu Kendal mieste Cumberlande susi-rinko grafystės ūkininkai konferencijos kai ką sau iš-siaiskinti. Is kalbų konfe-rencijoje paaiškėjo, kad pas 26 ūkininkus po įvykio Windscale karvės nustojo versiuotis. Kai kur tas pats pasirodė ir su avimis. Is tų faktų aiškėjo, kad mokslir-inkai teisingai pranašavo, jog radioaktyvumo paveik-tas organizmas, tiek gyvu-lių, tiek ir žmonių gali tap-ti nebevaisingu.

Skaudus įvykis Windse-ale pažadino didelio susido-nėjimo ne tik Anglijoje. Jis ir vėl priminė žmonijai, ko ji gali laukti, jei įvyktų ka-s ir kare būtų panaudotos atominės ir ypač vandenilio bombos; įvykis taip pat pri-minė, kad atomo begalinė jėga dar nėra žmogaus vi-siskai pažabota ir kad ją pavartojant tenka būti labai atsargiems. Tik tuomet, kai atomo energijai išlaisvinti įmonės yra prieš visą tautą atsakingos vyriausybės ži-nioje, galima reikalauti ir būti tikriems, kad tas atsar-gumas bus dabojamas, kad bet kuriai nelaimėi istikus, bus viskas padaryta, kad nelaimės išdavos bus įma-nomai lyginamos. Tąja pro-ga Vokietijos socialdemo-kratų laikraštis Vorwaerts puola Adenauerio vyriaus-ybę, kad ji yra linkusi leisti atomo energiją gaminti tai-tingiems tikslams ir priva-tiesiems asmenims, tikrumoje didelio masto biiznieriams, kuriems pirmoje eilėje rūpi pelnas.

Kad ir brangiai kainavo anglams Windscale katastrofą, gal ji bent tuo apsi-mokės, kad ateityje vers žmones būti su atomu labai atsargiems.

Kas savaitė

Naujas politinis cirkas

Amerikoje lankėsi Chruščiovo kairioji ranka A. Mikojanas; lankėsi ir jo dešinė ranka—Frolis Kozlovos. Ir buvo žmonių, kurie is tų vi-zitų daug ko laukė. Jie ma-nė, kad grįžę į Maskvą tie sveteliai apšvies savo vadą Chruščiovą ir pasauly dar kartą bus ramybė.

O tuo tarpu derybos Že-nevoje nedavė jokių rezul-tatų. Ten viską sujaukė Gromyko "nietai" Net mūsų viceprezidentas M. A. Skvoje buvo Chruščiovo špygomis badomas. Jei ne svetingojo Varšuva, is tos kelionės Ni-xon būtų parsivežęs tik su-rūgusių nuotaikų.

Bet Nixonui dar nespė-jus grįžti, Washingtonas pakvietė Amerikon patį Chruščiovą! Esą, tegul ir jis pamato Ameriką—gal bus "taika mūsų laikams."

"Taiką mūsų laikams" pir-ko anglų Chamberlainas. Už ją Anglija vėliau sumokėjo balomis kraujo, asarų ir prakaito. Bolševikų Rusi-jai Amerika jau yra davusi vienuolika bilionų dolerių. Kokių priedų dar reikėtų duoti?

O jei nebus ko duoti,—sakysim, Berlyno ar Paba-ltijo krašų,—nebus galimy-bės ir Nikitai apšviesti. Vis-kas baigsis dar vienu politi-niu cirku.

Demokratija praktikoje

Prezidentui Eisenhoweriui paskelbus, kad yra pakviestas Nikita Chruščio-vas, visame krašte pasigirdo kritiški balsai mūsų vyriausybės adresu. Vienas sena-torius pasakė, kad Eisenho-weris padaręs negarbę vi-sam kraštui, o atstovų rū-muose net buvo pasiūlyta rezoliucija labai nedraugin-ga Rusijos diktatoriui.

Taip pat spaudoje. Visa eilė stmbųjų dienraščių ir žurnalų pasisakė prieš Niki-tos vizitą. Tik komunistai katutes ploja, tik devintojo vandens nuo kieseliaus libe-ralai pritaria, tik dolerių karaliai, laukia stambių Chruščiovo užsakymų, sėdi ant dviejų kėdžių ir tyli. Tik politikieriai, kurie is to-kių vizitų tikisi karjerą pa-daryti, vienaip ir kitaip vi-są reikalą aiškina.

Bet dėl savo pažiūrų čia žmonės nėra persekiojami. Visiems yra užtikrinta žo-džio laisvė ir daugiau. Chi-cagos policijos viršininkas O'Connor pasakė, kad jisai leis antikomunistams pike-tuoti patį Nikitą!

Tegul kas nori pabando šitaip elgtis komunistų "ro-juje"—tuoj atsidurtų kalė-jime. Tiesą sakant, visa bol-sevikų Rusija jau seniai yra virtusi kalėjimu.

Nori dviejų Vokietijų

Gavę mūsų prezidento kvietimą vykti Amerikon, Rusijos diktatorius pasisau-kė būrį korespondentų, pa-sakė jiems prakalbą ir ne-va atsakinėjo į jų klaus-i-mus. Girdi, jis nenori žvan-ginti kardu, jam rūpi tik taika, ypač su vokiečiais. Vokietija esanti "visų klau-simų klausimas, visų prob-le-mų problema." Bet jo pa-siūlymas daryti taiką su 2 Vokietijom (Rytų ir Vaka-ry) ir "laisvas Berlynas" dar vis galioja.

O kaip tik dėl to suiro derybos Ženevoje! Lietuviai žino pasakaite apie vilką avies kailyje, lan-kinisj kaimene. Ar ne taip elgiasi Nikita? Jis dangstosi taikos angelo skraiste, bet jo apetitai—imperialistinio vilko. Jis vyks į Ameriką vienoj rankoj laikydamas taikos balandį, o užnugary turės kinžalą.

Koks buvo išrokavimas kviesti į Amerikon? Ar tik ne dėl to, kad Chruščiovas ir čia plėšriojo komunizmo siekimus pademonstruoti?

Maskvos rinktinė

Atydziai peržiūrėjau komunistų pirmosios ekskursi-jos Lietuvon sąstatą. Gerai išsijota Maskvos garbintojų rinktinė. Apie pusę tų eks-kursantų asmeniškai pažis-tu. Štai jie: Mizara, Mažuk-na, Krasnickas, Gasiūnas, Merkis, Grigas, Jusius, Doč-kienė, Petrikienė.

Visi, išskyrus Dievui dū-sią kaltą chieagietį Grigą, ekspertai raudonąjį kazokė-į šokti.

Konkurentas Nixonui Jau aiškėja, kad New Yorko gubernatorius Nelson Rockefeller ieškos prezi-dento vietos. Galimas daik-tas, kad jis sukurs Nixoną; sukurs nežiūrint, kad repu-blikonų administracija jam duoda visų galimybių išgar-sėti. Jo kreditas ypač paki-lo grįžus jam is Sovietų Ru-sijos. "Dvikovoj" su storzie-viu Chruščiovu jis išėjo lai-mėtoju. Bet praktika įrodė, kad jisai yra prastas balsų gaudytojas. Re publikonų Kalifornijai Nixonas piršo Knowlandą ir pralaimėjo. Tą valstiją dabar valdo de-le-mokratai.

K. Valonis

"Thank You"

"Acid Jums" pasaky-tas žodžių Jūsų pačiu balsu yra daug reikš-mingesnis ir asmenis-kesnis.

Ar Jūs esate kam skolin-gas "Acid Jums" už dovana ar už vašingumą? Pasaukit is vakara... užimiesite te-lefonas yra pigesnis po 6 val. vak. ir sekundmenais.

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

KUR PINIGUS PADETI?

Gal norite pasidaryti pinigų "stak markete"?

Amerikoje "stak marketa" (stock market) vadinasi tokia rinka, kur būna perkami bei parduodami įvairių biznio bendrovių bei korporacijų "šerai". Jeigu ekaitytojui būtų nelabai aišku, ką reiškia "šerai", tai galima paaiškinti kad "šerai" (share) yra dalis pa-grindinio kapitalo, reikalingo bendrovės biznui. Kad būtų dar aiškiau, pamin-kim tokį pavyzdį: Susidėjo būrelis gerų draugų ir nuta-rė užsidėti avalinės dirbtu-ve. Jie apskaičiavo, kad pradžiai jiems reikia 5 mili-onų dolerių. Todėl jie at-spausdino 1,000,000 šerų ir išpardavė juos po \$5, su-rinkdami tuo būdu penkis milijonus dolerių. Tai yra jų pagrindinis kapitalas, kurį atstovauja vienas milionas "šerų".

Dabar, sakykim, kad šitai bendrovei biznis gerai sekasi ir per vienus metus ji padarė \$5,000,000 gryno pelno. Tada jos šero vertė pa-kilo nuo \$5 iki \$10. Kai ku-riems šerinininkams jau nori-si savo šerus parduoti, o ki-tiems gal norisi daugiau jų įsigyti. Kad būtų galima pa-rankiau tokią transakciją atlikti, bendrovės užrekor-duoja savo "stocką" arba "šerus" biržoje (stock ex-change).

Biržų yra kone visuose Amerikos did miestuose. New York'e jų yra net dvi; pati didžiausia vadinasi New York Stock Exchange, o kiek mažesnė American Stock Exchange.

Be to, įvairiuose miestuose yra tūkstančiai vadinamų "brokerių" firmų, kurios tarpininkauja tarp biržų ir savo klientų. Pašalinis žmogus biržon neįeis. Norė-damas "stakų" nusipirkti ar parduoti, jis turi kreiptis į brokerio ofisą. Tas ofisas yra sujungtas telegrafu su birža. Jei duosite jam už-sakymą, sakykim, 100 Ge-neral Electric korporacijos šerų rinkos kainą, tai už 5 minučių gausit atsakymą, kad jau nupirkta. Reikalai eina žaibo greitumu. Taip veikia "stak marketas".

Vieni perka tvirtų kor-poracijų šerus, norėdami in-vestuoti savo pinigus į jų biznį ir gauti dividendu. Tie vadinasi investoriais. Kiti gi perka, norėdami padaryti greito pelno: kai tik pakils, tuoj parduoti. Tokie vadi-nasi spekuliantais. Jeigu

kainos greitai kyla, tai spe-kuliantas iš ryto nupirkus šerus vakare jau parduoda.

Be biržos ir "brokerių", yra dar į tą biznį įsijungu-sių daugybė "patarėjų", ku-rie leidžia informacijos lite-ratūrą, nurodėdami, ku-riuos "stakus" pirkti, ku-riuos parduoti. Tarp jų yra rimtų firmų, kurios seka įvairių korporacijų uždar-bius ir jų prospektus atei-čiai: ar tie uždarbiai galės kilti ir toliau, ar jie yra tik "švystelėjimas skauradoj". Be to, jos kruopščiai seka ir bendrą krašto ekonomijos kryptį: ar ji eina aukštyn, ar žemyn. Yra priimti ir tam tikri barometrai bei ro-dykliai. Pavyzdžiui, jeigu elektros energijos kas mė-nesį suvartojama vis dau-giau ir daugiau; jeigu kas mėnesį prikraunama vis daugiau prekių vagonų; jeigu kas mėnesį pagamina-ma vis daugiau plieno ir papkės (card board) prekių dėžės, tai reiškia, kad dar-bai gerėja, industrija kyla, kad pramonė turės geresnį uždarbių ir korporacijų šer-tai bus daugiau verti, todėl verta juos pirkti. Tokie in-formacijos, paprastai, spau-sdinamos kas savaitę sąsiu-viniams ir kainuoja iki \$150 metams. Jos stengiasi pa-tiekti teisingą informaciją.

Tačiau ir jos nevisada ryto-ju atspėja, kaip meteorolo-gijos biurai nevisada atspė-ja rytojaus orą. "Stak mar-ketas" yra nepaprastai jaut-rus staigiosioms permainingoms, ar jos būtų vietinio pobū-džio, ar tarptautinio. O to-kių permainų ar įvykių ne-gali numatyti jokia infor-macijų agentūra. Todėl remtis ir tokių agentūrų nurodymais yra rizikinga. Pavyzdžiui, kai prezidentas Eisenhower buvo išrinktas, jis turėjo kreiptis į brokerio ofisą. Tas ofisas yra sujungtas telegrafu su birža. Jei duosite jam už-sakymą, sakykim, 100 Ge-neral Electric korporacijos šerų rinkos kainą, tai už 5 minučių gausit atsakymą, kad jau nupirkta. Reikalai eina žaibo greitumu. Taip veikia "stak marketas".

Vieni perka tvirtų kor-poracijų šerus, norėdami in-vestuoti savo pinigus į jų biznį ir gauti dividendu. Tie vadinasi investoriais. Kiti gi perka, norėdami padaryti greito pelno: kai tik pakils, tuoj parduoti. Tokie vadi-nasi spekuliantais. Jeigu

kainos greitai kyla, tai spe-kuliantas iš ryto nupirkus šerus vakare jau parduoda.

Be biržos ir "brokerių", yra dar į tą biznį įsijungu-sių daugybė "patarėjų", ku-rie leidžia informacijos lite-ratūrą, nurodėdami, ku-riuos "stakus" pirkti, ku-riuos parduoti. Tarp jų yra rimtų firmų, kurios seka įvairių korporacijų uždar-bius ir jų prospektus atei-čiai: ar tie uždarbiai galės kilti ir toliau, ar jie yra tik "švystelėjimas skauradoj". Be to, jos kruopščiai seka ir bendrą krašto ekonomijos kryptį: ar ji eina aukštyn, ar žemyn. Yra priimti ir tam tikri barometrai bei ro-dykliai. Pavyzdžiui, jeigu elektros energijos kas mė-nesį suvartojama vis dau-giau ir daugiau; jeigu kas mėnesį prikraunama vis daugiau prekių vagonų; jeigu kas mėnesį pagamina-ma vis daugiau plieno ir papkės (card board) prekių dėžės, tai reiškia, kad dar-bai gerėja, industrija kyla, kad pramonė turės geresnį uždarbių ir korporacijų šer-tai bus daugiau verti, todėl verta juos pirkti. Tokie in-formacijos, paprastai, spau-sdinamos kas savaitę sąsiu-viniams ir kainuoja iki \$150 metams. Jos stengiasi pa-tiekti teisingą informaciją.

Tačiau ir jos nevisada ryto-ju atspėja, kaip meteorolo-gijos biurai nevisada atspė-ja rytojaus orą. "Stak mar-ketas" yra nepaprastai jaut-rus staigiosioms permainingoms, ar jos būtų vietinio pobū-džio, ar tarptautinio. O to-kių permainų ar įvykių ne-gali numatyti jokia infor-macijų agentūra. Todėl remtis ir tokių agentūrų nurodymais yra rizikinga. Pavyzdžiui, kai prezidentas Eisenhower buvo išrinktas, jis turėjo kreiptis į brokerio ofisą. Tas ofisas yra sujungtas telegrafu su birža. Jei duosite jam už-sakymą, sakykim, 100 Ge-neral Electric korporacijos šerų rinkos kainą, tai už 5 minučių gausit atsakymą, kad jau nupirkta. Reikalai eina žaibo greitumu. Taip veikia "stak marketas".

Vieni perka tvirtų kor-poracijų šerus, norėdami in-vestuoti savo pinigus į jų biznį ir gauti dividendu. Tie vadinasi investoriais. Kiti gi perka, norėdami padaryti greito pelno: kai tik pakils, tuoj parduoti. Tokie vadi-nasi spekuliantais. Jeigu

kainos greitai kyla, tai spe-kuliantas iš ryto nupirkus šerus vakare jau parduoda.

Be biržos ir "brokerių", yra dar į tą biznį įsijungu-sių daugybė "patarėjų", ku-rie leidžia informacijos lite-ratūrą, nurodėdami, ku-riuos "stakus" pirkti, ku-riuos parduoti. Tarp jų yra rimtų firmų, kurios seka įvairių korporacijų uždar-bius ir jų prospektus atei-čiai: ar tie uždarbiai galės kilti ir toliau, ar jie yra tik "švystelėjimas skauradoj". Be to, jos kruopščiai seka ir bendrą krašto ekonomijos kryptį: ar ji eina aukštyn, ar žemyn. Yra priimti ir tam tikri barometrai bei ro-dykliai. Pavyzdžiui, jeigu elektros energijos kas mė-nesį suvartojama vis dau-giau ir daugiau; jeigu kas mėnesį prikraunama vis daugiau prekių vagonų; jeigu kas mėnesį pagamina-ma vis daugiau plieno ir papkės (card board) prekių dėžės, tai reiškia, kad dar-bai gerėja, industrija kyla, kad pramonė turės geresnį uždarbių ir korporacijų šer-tai bus daugiau verti, todėl verta juos pirkti. Tokie in-formacijos, paprastai, spau-sdinamos kas savaitę sąsiu-viniams ir kainuoja iki \$150 metams. Jos stengiasi pa-tiekti teisingą informaciją.

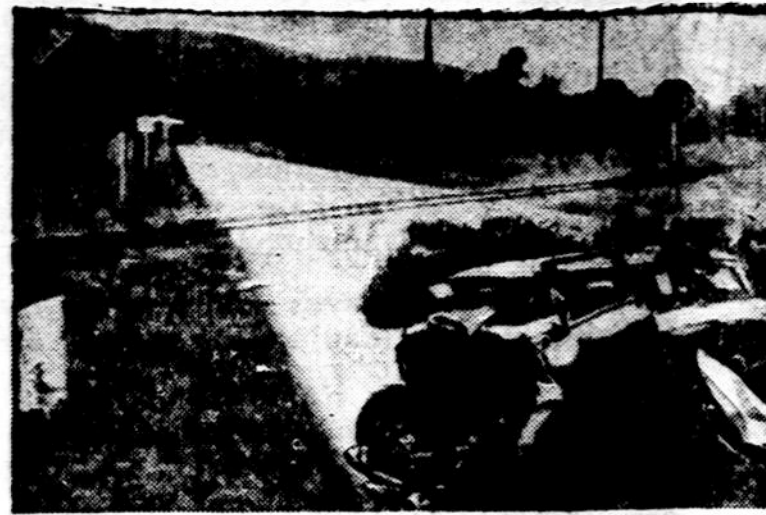
Tačiau ir jos nevisada ryto-ju atspėja, kaip meteorolo-gijos biurai nevisada atspė-ja rytojaus orą. "Stak mar-ketas" yra nepaprastai jaut-rus staigiosioms permainingoms, ar jos būtų vietinio pobū-džio, ar tarptautinio. O to-kių permainų ar įvykių ne-gali numatyti jokia infor-macijų agentūra. Todėl remtis ir tokių agentūrų nurodymais yra rizikinga. Pavyzdžiui, kai prezidentas Eisenhower buvo išrinktas, jis turėjo kreiptis į brokerio ofisą. Tas ofisas yra sujungtas telegrafu su birža. Jei duosite jam už-sakymą, sakykim, 100 Ge-neral Electric korporacijos šerų rinkos kainą, tai už 5 minučių gausit atsakymą, kad jau nupirkta. Reikalai eina žaibo greitumu. Taip veikia "stak marketas".

Vieni perka tvirtų kor-poracijų šerus, norėdami in-vestuoti savo pinigus į jų biznį ir gauti dividendu. Tie vadinasi investoriais. Kiti gi perka, norėdami padaryti greito pelno: kai tik pakils, tuoj parduoti. Tokie vadi-nasi spekuliantais. Jeigu

kainos greitai kyla, tai spe-kuliantas iš ryto nupirkus šerus vakare jau parduoda.

Be biržos ir "brokerių", yra dar į tą biznį įsijungu-sių daugybė "patarėjų", ku-rie leidžia informacijos lite-ratūrą, nurodėdami, ku-riuos "stakus" pirkti, ku-riuos parduoti. Tarp jų yra rimtų firmų, kurios seka įvairių korporacijų uždar-bius ir jų prospektus atei-čiai: ar tie uždarbiai galės kilti ir toliau, ar jie yra tik "švystelėjimas skauradoj". Be to, jos kruopščiai seka ir bendrą krašto ekonomijos kryptį: ar ji eina aukštyn, ar žemyn. Yra priimti ir tam tikri barometrai bei ro-dykliai. Pavyzdžiui, jeigu elektros energijos kas mė-nesį suvartojama vis dau-giau ir daugiau; jeigu kas mėnesį prikraunama vis daugiau prekių vagonų; jeigu kas mėnesį pagamina-ma vis daugiau plieno ir papkės (card board) prekių dėžės, tai reiškia, kad dar-bai gerėja, industrija kyla, kad pramonė turės geresnį uždarbių ir korporacijų šer-tai bus daugiau verti, todėl verta juos pirkti. Tokie in-formacijos, paprastai, spau-sdinamos kas savaitę sąsiu-viniams ir kainuoja iki \$150 metams. Jos stengiasi pa-tiekti teisingą informaciją.

IS JŲ TIK DU LIKO GYVI

Netoli Columbiana, Ala., traukinys sutraiskė automo-bilį, kuriuo važiuo 7 asmenų šeima giminių aplan-kyti. Viršuje jų automobilis, apačioje tarp daiktų ras-ta Otus Zunderhoek šeimos nuotrauka. Iš jų gyvi liko tik 9 metų duklė ir jos 19 mėnesių broliukas (abu desinėje).

Kanados "urano kompani-jų" šerus. Buvo nurodinėja-ma, kokių milijonų "pel-nų" tos kompanijos padaro dabar, o ateityje jų pelnas tik dangaus galėsiąs būti ri-ba. Tie šerai buvo siūlomi juokingai žema kaina, kad patrauktų daugiau pirkėjų. Tik nusipirk 1,000 šerų po 50 centų ir būsi milijonierius. Ir daug neapdairių monių sukisė savo pinigus apgavikų kišenės.

Netrukus paaiškėjo, kad tai yra bauriausias žmonių apgaulinėjimas. Sukčiai iš Amerikos nuykdavo Kana-dos urano kompanijų su dideliais prospektais. Agentai tuojau eidosi pardavinėti žmonėms šerus. Užsimokėjusi už kalno slaitą \$50 šitokia žu-lių kompanija, surinkdavo milijonus dolerių už savo šer-us ir išnykdavo. Todėl ne-be pamato Wall Streete yra susidaręs posakis: "A mine is such a hole, where fools dump their money"—kasykla yra tokia duobė, kur kvailiai sumeta savo pini-gus.

Ir j tas "duobės" buvo su-mesta milijonai dolerių. Pa-galiau įsimaišė Jungtinių Valstybių vyriausybė, susi-žinojo su Kanados valdžia, ir tas "urano" šerų pardavi-nėjimas šioje šalyje buvo sustabdytas.

Be apgavikų vistiek ne-išnyko. Ir šiandien yra siun-tinėjami žmonėms laišukai su pasiūlymais pirkti naujų kompanijų šerus, tik jau ne-urano, bet elektronikos. Štai, esą, įsikūrė nauja elek-tronikos bendrovė, kurios ateitis šviesi kaip saulė. Juk šiandien viskas priklauso nuo elektronikos. Ir nurodo-ma keletas kompanijų, ku-rių šerai pakilo nuo kelių centų iki keliasdešimt dole-rių.

Jeį gausite tokių laiškų, meskit tiesiai į gurbą. Gau-nu tokių pasiūlymų ir aš. Paprastai, aš juos grąžinu atgal su pastaba: "Jeį tie

Kai kas kaltina dėlto prezi-dentą Hooverį, būk jis bu-ves republikonas ir netikės šeiminkas. Bet ne prezi-dentas duoda fabrikams už-sakymus, o visuomenės rin-ka. Ta rinka buvo perpildy-ta ir naujų prekių negalėjo suvirstinti. Krizė tęsėsi ir demokratams valdžią pae-mus. Prie Rooseveltto bedar-bių skaičius buvo pasiekęs 18,000,000 (unijų apskai-čiavimu). Nedarbas tęsėsi iki karo. Tik karui prasidė-jus, atsirado darbų ir eko-nominė būklė pagerėjo. Ta-da atsigavo ir "stak marke-tas".

(Bus daugiau)
S. M.

TAMPA, FLA.

Meksikos pasieniu
prie Pacifiko

Dr. Domas Jasaitis, su žmona Sofija ir Pranas ir Emma Šeštokai iš St. Peter-sburg, Fla., pastarųjų ar-kliauk, kurio vardas "Olds-mobile", išdumė istoriniu "Spanish Trail" į Pacifiko pakrantę. Žada sustoti Ta-lahassee, Pensacola, Mobile, New Orleans, Houston, El Paso, St. Antonio, Gr. Can-yon, St. Diego, Los Angeles, St. Francisco.

Cia žada skirtis: Jasai-tiai nori pasukti atgal per Chikagą į Tampa, o Šeštokai dar mano pasiekti Alaską ir Kanadą.

Laimingos kelionės!

MAIKIO IR TĖVO
KRAITIS

Mūsų skaitytojai, atsi-naujindami prenumeras ir užsisakydami kitų metų ka-lendorių, atsuntę Maikiui su Tėvu ir dovanų.

Po \$2 atsuntė: Frank Usanis iš Bloomfield, Ct., ir Mrs. Anna Gilbert iš Chi-cago, Ill.

A. Šukys iš Clevelando, Ohio, atsuntė \$1.50.

Po \$1 atsuntė:

Paul Gakus iš Philadel-phijos, Pa.; V. Montvilas iš So. Bostono; A. Paulaitis iš Newark, N. J.; Ch. Urbon iš So. Bostono; A. Foktas iš Crows Nest, B. C., Canada; Vl. Klemka iš Arlington, Mass.; J. Nevis iš No. Mia-mi, Fla.; L. Stasiulis iš No. Miami, Fla.; J. Milkewicz iš Minersville, Penna.; J. A. Green iš Orange, Conn.; A. Sirvydas iš Schenectady, N. Y.; A. Usevage iš Bridge-port, Conn.; F. Bushman iš So. Ashburnham, Mass.; Wm. Rameika iš W. Boyl-ston, Mass.; M. Nedzinskas iš Brooklyn, N. Y.; Louis Senkus iš St. Louis, Mo.; L. Rexus iš Manitoba, Ka-nadoje; W. Kvedaras iš E. Setauket, N. Y.; J. Bareikis iš Mattapan, Mass.; F. Pe-leckis iš So. Bostono; T. Fi-revičius iš So. Bostono; Mrs. Gr. Pelk iš Racine, Wis. ir K. Pechis iš Baltimore, Md. Po 50 centų atsuntė:

Mrs. F. Urban iš Provi-dence, R. I.; K. Kuras iš Wilkes-Barre, Pa.; Mrs. F. Sirutis iš San Diego, Calif.; J. Mazulaitis iš Waterbury, Conn.; Mrs. W. Butnor iš Avon, Conn.; Al. Vainorius iš Pittsburgh, Pa.; J. Bal-czewski iš Exelad, Wis.

Visiems, atsiuntusiems laikraščiu paramos, tariame sirdingas aciu.

Administracija

Rusijos imperijos paroda

Buvusi caristinės Rusijos imperija, dabar kitų apgau-lei pavadinta Socialistinių Sovietinių Respublikų Są-junga. Komunistų spaudoj visokie sovietinės teisės ži-novai ir kiti "komunistinio mokslo" pasekėjai atsidėję įrodinėja, kad visos tos re-spublikos yra lygiatėsės ir kiekviena jų tautiniai tvar-kosi savarankiai, bet sovie-tiškai.

Kas buvo Sovietų Sąjun-gos suruostoje New Yorke parodoje, tas vaizdžiai isiti-kinti galėjo, jei norėjo, kad tokios Socialistinių Sovieti-nių Respublikų Sąjungos nesama, ji tik sąrašuose, po-periuje gyvuoja, o tikrumoje veikia caristinės formos Rusijos imperija, tik turi-nys jos įgijęs kitas varsas, bet viena pasiliko kaip bu-vo, tai kitų tautų rusifikaci-jos darbas, dar pirmųjų Ro-manovų giminės carų pra-dėtas.

Toje parodoje net pėdsakų negalima surasti, jog esama nepriklausomų są-junginių sovietinių respu-blikų bent jau švietimo ir kultūros srityje veikiančių, tame skaičiuje ir okupuotos Lietuvos. Toje parodoje vi-sa taip sujaukta, sudėta, tarp velikorosų dirbinių pri-kašioti, kas kitų tautų pa-daryta, kad bendras ispū-dis, tą parodą aplankius, pasilieka, kad tai Rusijos imperijos paroda. Tos im-perijos, kuri net parodoje ie-leido savo valdomoms ko-onijoms, jų pavergtoms tautoms pasirodyti atski-ras kampeliais, savo dar-bais, savo kultūrine kūryba, laudies išdirbiniais. Taip dabota, prižiūrėta, taip pa-oda sutvarkyta, kad kitų tautų, vadinamų sąjunginių respublikų, ūkio bei kultū-ras gaminiai ir kūriniai ne-simestų atskirai į akis. Gal kad jie nenustelbtų "vyres-niojo brolio" ruso gaminius ir kūrinius.

Panašiai kuopščiai elgė-si ir Hitlerinė nacių Vokie-tija. Jei kas gero buvo pas kitas tautas, tai vokiečiai na-cis įrodinėjo, kad tai vokie-tų tautos darbas arba jis atsiradęs vokiečių tautos ir pranašios kultūros įtakoje. Bendrai tenka pastebėti, tautų pavergėjas lankysis.

kad technikos srityje Rusi-jos imperija toli paliko už-pakalyje caristinę Rusiją. Bet čia pat kyla klausimas: Jei Rusijos revoliucinė de-mokratija nebūtų buvusi su-žlugdyta kotrevoliucinio komunizmo, ar Rusija da-bar nebūtų dar toliau pa-žengusi visose gyvenimo srityse ir be tų milijoniškų žmonių aukų, be vergų dar-bo, kas dabar atsiektą kom-unistų valdomos Rusijos?

Taigi, Socialistinės Sovie-tinės Respublikų Sąjungos parodoje buvau ir ten sovie-tų Lietuvos neradau. Buvo kai kas ir jos darbų žmo-nių kūrinių parodyta, bet nuslėpta, kad tai iš Lietu-vos, o tik kai kurių išdirbi-nių nurodyta vietos dirbtu-vės pavadinimas. Gi po me-no kūrinius teparašyta tik autoritais pavardė...

Šitaip "vyresniojo brolio" sukčiaujama, kad net nenu-rodyta gintaro išdirbinių gamybos vieta... Taip el-gėsi su kitomis tautomis ir vokiškieji naciai.

J. Vilks.

SHAMOKIN, PA.

Sv. Kryžiaus
parapijos piknikas

Sv. Kryžiaus lietuvių pa-rapijos gegužinė buvo gana daug žmonių susirinkę. Daug buvo iš Mt. Carmel, kun. Laurinaičio giminės. Užėjęs lietus privertė visus greitai išsikirstyti.

Seniau klebonas J. Kli-mas, kuris pernai mirė, pa-rapijos gegužines rengdavo kartu su Lietuvių Klubu. Lietuvių Klubas, kuriame yra 400 įvairių tautų narių, šiemet nesiėmė iniciatyvos gegužinę kartu rengti. Ma-respublikų, ūkio bei kultū-ras gaminiai ir kūriniai ne-simestų atskirai į akis. Gal kad jie nenustelbtų "vyres-niojo brolio" ruso gaminius ir kūrinius.

J. D. Taunio

CHICAGO, ILL.

Piketuos Chruščiova

Chicago lietuviai jau rengiasi Chruščiova pi-ketuoti. Tą patį darys ir ki-tų pavergtų tautų atstovai ir ne tik Chicagoje, bet ir kitose vietose, kuriose tas tautų pavergėjas lankysis.

MOKO, KA REISKIA DEMOKRATIJA

Magistro laipsnį turinti Asyukiko Tamashiro, japonų kilmės hawajietė, skaito savo vaikams knygą apie de-mokratiją. Ji pora metų mokytojavo New Yorke, bet Virginia valstijoje jos nepriėmė valdinės mokyklos mokytoja dėl jos rasinės kilmės, bet ji gavo darbą privatinėje mokykloje.

AMERIKOS IDOMYBES

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliskon: Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabriškai Vakaruose; "Proletariato diktatūra"; Ispūdžiai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyną daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekliis; Ispūdžiai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praetis ir dabartis; Ešeras, kuriame žmogus neskusta; Neišmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme; Žuvis be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslėliais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

KOMUNISTŲ TERORO AUKOS

Penki karstai vienoje šeimoje ir vienu kartu. Skaitytis čia spausdinamą laišką iš Lietuvos.

Via šeima karstuose

Mielą sėdė!
Nežinau ar pateks į Tavo rankas šis mano laiškas. Jau daug metų praėjo, kai mudvi šėsiškyrėme. Tu daug vandens matei, kada per vandenį plaukei, o aš daug kraujo mačiau.

Pasidūrėk į šitą paveikslėlį, ir Tu viską suprasi. Čia guli nužudytas J., jo motina, žmona ir abidvi dukterys; jaunesnioji jau buvo 8 mėnesiai nesčia... ir ji žuvo kartu su savo negimusiu kūdikiu. Jos vyras buvo išvartas apkasų kasti ir dingo. Už tai visus išžudė, bet jo žmona nežinojo, kur vyras dingo—gal žuvo per bombardavimą, gal į Vokietiją pabėgo, kaip ir Tu.

Aš negaliu visų suminėti, kuriuos mūsų kaimė išžudė. Iš manęs atėmė visą žemę ir ten rusų šeima gyvena, o aš turiu dirbti kolchoze, bet senatvė ir nebepajėgiu normos išdirbti.

Kad žinočiau, kad laiškas Tave pasieks, daug ką paraščiau.

Tokį laišką gavo viena mūsų skaitytoja. Čia matote ir laišką minėtus nužudytuosius karstuose.

Laiškas nėjo per rusų cenzūrą, todėl jame pasakytą daugiau negu paprastai laiškai iš Lietuvos pasako.

Kaip retinamas Lietuvos jaunimas

Nelinksmą okupuotos Lietuvos padangę. Štai liepos 21 d. Vilniaus radijas pranešė:

“Vilniaus geležinkelio stotis. Šiandien nuo pat ryto perone žygiavo tautiniais drabužiais apsirengę jaunuoliai, išlydintieji sostinės jaunimo atstovai. Jie atėjo atsisveikinti su Tarybų Lietuvos darbo rezervų mokyklų auklėtiniais, kurie vyksta į Kazachstaną talkininkauti d. r. liaus nuėmimo darbuose. Išvažiuo 1135 žmonės. Gausiamie darbininkų būryje visų respublikos žemės ūkio mechanizavimo mokyklų aplėtiniai. 140 darbininkų siunčia į Panevėžio amatų mokyklą, 130—Vikiškių žemės ūkio mokyklą ir kitos. Respublikos darbo rezervų mokyklų mokiniai dirbs Sostakovo srityje, kur pernai talkininkavo T. Lietuvos jaunimas...”

7 valandą traukinys išpa-lengvo pradeda judėti. Šimtai jaunuolių mojuoja rankomis, linki pasisekimo. Tokiais atvejais, paprastai, kalbama trumpai...” tokiais žodžiais radijo pranešas baigė savo pranešimą.

Mes čia tik galime paryškinti, kad tokiais atsitikimais trumpai kalbama, nes susikaupusios gerklėje aša-

Baudžios laikų statyba

Ką atidengė Šumausko ir kitų pasisakymai apie kaimo statybą Lietuvoje; šiemet iš vienkiamų ir kolchozines gyvenvietes perkels 5,000 sodybų; per septynmetį nori pastatyti 110,000 gyvenamųjų namų, bet plytų bus tik dešimtadaliui namų.

(Elta) Sovietinis režimas Lietuvoje, kai pradeda koki nors naują žygį, apsupa jį skambiais propagandiniais šūkais, atvaizduoja gražiomis ateities spalvomis, ne kartą tuos ateities galimus ir perdėdama. Arčiau pasižiūrėjus, tikrovė būna kur kas pilkesnė.

Taip yra ir su neseniai pradėta kampanija už kaimo statybos plėtimą ir spar-tinimą. Vilniaus “Tiesa” liepos 10 d. paskelbė platų pranešimą apie “respubliki-ni pasitarimą kaimo staty-bos klausimu” ir to pasitari-mo dalyvių rezoliucinį kreipi-mąsi į kolchozų statybi-ninkus ir kitas su kaimo sta-tyba susietas istaigas.

Tame “kreipimasi” pabrė-žiama, kad septynmečio plane numatyta Lietuvoje pastatyti gyvulininkystės pastatų daugiau kaip vien-am milijonui galvijų ir kaulių, be to 11,000 kitų gamybinių pastatų.

Kadangi vienkiamiai truk-dą kelti žemės ūkio gamy-bą, apsupinką kolchozninkų, ir sovchozninkų kultūrinį aptarnavimą, todėl per septynmetį numatyta perkelti iš vienkiamų bei pastatyti kolchozų gyvenvietėse dau-giau kaip 110,000 gyvena-mųjų namų.

Tai tikrai didžiuliai planai, kurie, tačiau, netiek siekia kolchozninko gerbū-vio pagerinimo, kiek jo to-lesnio išnaudojimo. Kreipi-mosi autoriai (komunistų partijos centro komiteto ins-truktoriai) kolchozams ir kolchozninkams doro prie-kaištų, kad jie patys per-mažai rūpinasi statybomis.

Kolchozai įpareigojami sa-vo lėšomis ir medžiagomis ne tik ūkinis bei gyvena-muosius pastatus statyti, bet ir mokyklas-internatus, kultūros namus bei kitus pa-status “buitiniam aptarna-vimui. Kolchozai turį sta-tybas vykdyti savo lėšomis, savo jėgomis ir kiek galint savo medžiagomis, nepa-ršant ir nelaukiant “iš val-džios” lėšų ar medžiagų.

“Reikia naudoti kuo ma-ziausią pirkinių statybinių medžiagų, o taip pat papras-tinti (!) pastatų konstruk-cijas, mažinant patalpų auk-štį...” sakoma tame pas-kelbime.

Prastinimo linkme

“Prastinti” reikia ne tik konstrukcijas, bet ir visą statybą ir pastatų naudoji-mą. Siūloma vieton dviejų statyti trieilis tvartus, arba prie esamų dar prie šono pristatyti trečiai galvijų ei-lei priestatą, su žemomis sienomis. O kad būtų gali-ma viename pastate dau-giau galvijų sutalpinti, siū-loma juos tvarte laikyti pa-laidus, ne prie saito. Dar daugiau: Siūloma statyti kaulėms ne pastovius tvar-tus, o šiaudinius namelius (būdas). Šumauskas (min. pirm.) minėtame pasitarime smulkiau atvaizdavo tokius namelius. Juos pastatą du darbininkai per porą dienų už 300-400 rublių, o juose telpą vidutiniškai 30 kiau-lių. Vienos vietos, įrengimas šiaudiniame namelyje atsi-einąs maždaug 20 kartų pi-

giau, negu kapitaliniuose (pastoviuose) pastatuose.

Dėl gyvenamųjų namų kolchozninkams “kreipimo-si” autoriai tiesiai siūlo na-mus statyti iš spalių, pūve-nų, durpių, arba šlako beto-no, iš molio arba nedegtų plytų, akmenų ir pan. Lubas taip pat statyti iš vietinių medžiagų. Organizuojant perkėlimą iš vienkiamų ir kolchozų gyvenvietes, siū-loma geresnius pastatus perkelti į naująją vietą. Šie-met numatoma iš vienkie-mių ir bendrasis gyvenvie-tės perkelti 5,000 kolchoz-ninkų sodybų. Iki numatytų 110,000 perkėlimų (septyn-mečio laikotarpyje) liks dar daug darbo.

Ką Šumauskas atidengė

Jei pasitarimo rezoliuci-joje operuojama daugiau bendrais posakiais, tai min. pirm. Šumauskas atviriau ir smulkiau prasarė atskirais klausimais.

“Daugelyje rajonų buvo mažai rūpinamasi gyvuli-ninkystės pastatų statyba, žymi kolūkių dalis iki šiol dar nepastatė nė vieno gyvulininkystės pastato. Pa-vyzdžiui, nė vienos naujos karvių nepastatė 22 kol-ūkiai Varnių rajone, 18 Plungės, 21 Ariogalos, po 18 Ramygalos, Skaudvilės ir Vievio rajonuose. Pa nai padėtis ir su kaulidžių sta-tyba.

Šumauskas išvardijo dar eilę kitų rajonų, kur kaimo pastatų statyba vyksta ne-patenkinamai.

Kodėl taip yra? Anot Šumausko, dažniausiai teisi-namasi, kad trūksta statybi-nių medžiagų. “Iš tiesų, kai kurių medžiagų dar trūk-sta,” pripažįsta pats Šumau-skas. Tačiau ir esamos esą neteisingai skirstomos ir esą buvęs išpardavinėja-mas ir kitų rajonų kolchozų. (Galima spėti, kad kolcho-zai taip padarė dėl to, jog vienu cementu statybos at-likti negalima, reikia ir ki-tų statybinių medžiagų, o tų kolchozams kaip trūko, taip ir tebetrūksta.)

Ilgai Šumauskas gyrė mo-lį ir kitas vietines medži-a-gas, kurių, tačiau, kolchozai nenori naudoti, o reikalauja plytų ir kitų statybinių me-džiagų. Molio daug kur esą, bet jis nenaudojamas. Anot Šumausko, mažai tenaudo-

jamos ir “tokios puikios sta-tybinės medžiagos” kaip piuvėnų, spalių dirbiniai. Dešimtį kartų Šumauskas kartojo pasitarimo daly-viams, kaimo statybini-n-kams: Naudokite molį, ne-degtas plytas, piuvėnas, spalčius! Pridėjus dar šiaudi-nes būdas vieton kaulidžių, gaunasi įspūdis, jog Lietu-vos kaimas visu šimtu metų atmetas atgal, ir tuos laikus, kai nieko geresnio nebūda-vo kaip molis, spaliai ir piuvėnos.

Savus namelius nugriauti, o naujusios skolas perimti

Kampanija iš d raskyti vienkiamus dabar jau pla-čiai bus vykdoma. Kaip mi-nėta, šiemet norima išardyti bent 5,000 viensėdžių. Se-nesni viensėdžių gyvena-mieji namai, nors dar ir gy-ventini, turės būti nugriaun-ami, panaudojant tinkamą statybinių medžiagą kitoms statyboms ar ūkio reika-lams. Jei viensėdžio namai dar šiek tiek geri, kolcho-zas juos perims, įvertins ir užrašys į sąskaitą kolchoz-ninko, kuriam bus duodami naujai pastatyti ar perstaty-ti namai kolchozo bendroje gyvenvietėje. Šumauskas čia siūlo kolchozams pasta-tytuosius ar perstatytuosius namus perduoti kolchoznin-kams lyg ir nuosavybėn. Ži-noma, joks kolchozninkas negali turėti pakankamai lėšų naujosioms patalpoms iškart apmokėti. Tad išei-dar nepastatė nė vieno gyvulininkystės pastato. Pa-vyzdžiui, nė vienos naujos karvių nepastatė 22 kol-ūkiai Varnių rajone, 18 Plungės, 21 Ariogalos, po 18 Ramygalos, Skaudvilės ir Vievio rajonuose. Pa nai padėtis ir su kaulidžių sta-tyba.

Šumauskas išvardijo dar eilę kitų rajonų, kur kaimo pastatų statyba vyksta ne-patenkinamai.

Kodėl taip yra? Anot Šumausko, dažniausiai teisi-namasi, kad trūksta statybi-nių medžiagų. “Iš tiesų, kai kurių medžiagų dar trūk-sta,” pripažįsta pats Šumau-skas. Tačiau ir esamos esą neteisingai skirstomos ir esą buvęs išpardavinėja-mas ir kitų rajonų kolchozų. (Galima spėti, kad kolcho-zai taip padarė dėl to, jog vienu cementu statybos at-likti negalima, reikia ir ki-tų statybinių medžiagų, o tų kolchozams kaip trūko, taip ir tebetrūksta.)

Ilgai Šumauskas gyrė mo-lį ir kitas vietines medži-a-gas, kurių, tačiau, kolchozai nenori naudoti, o reikalauja plytų ir kitų statybinių me-džiagų. Molio daug kur esą, bet jis nenaudojamas. Anot Šumausko, mažai tenaudo-

jamos ir “tokios puikios sta-tybinės medžiagos” kaip piuvėnų, spalių dirbiniai. Dešimtį kartų Šumauskas kartojo pasitarimo daly-viams, kaimo statybini-n-kams: Naudokite molį, ne-degtas plytas, piuvėnas, spalčius! Pridėjus dar šiaudi-nes būdas vieton kaulidžių, gaunasi įspūdis, jog Lietu-vos kaimas visu šimtu metų atmetas atgal, ir tuos laikus, kai nieko geresnio nebūda-vo kaip molis, spaliai ir piuvėnos.

Savus namelius nugriauti, o naujusios skolas perimti

Kampanija iš d raskyti vienkiamus dabar jau pla-čiai bus vykdoma. Kaip mi-nėta, šiemet norima išardyti bent 5,000 viensėdžių. Se-nesni viensėdžių gyvena-mieji namai, nors dar ir gy-ventini, turės būti nugriaun-ami, panaudojant tinkamą statybinių medžiagą kitoms statyboms ar ūkio reika-lams. Jei viensėdžio namai dar šiek tiek geri, kolcho-zas juos perims, įvertins ir užrašys į sąskaitą kolchoz-ninko, kuriam bus duodami naujai pastatyti ar perstaty-ti namai kolchozo bendroje gyvenvietėje. Šumauskas čia siūlo kolchozams pasta-tytuosius ar perstatytuosius namus perduoti kolchoznin-kams lyg ir nuosavybėn. Ži-noma, joks kolchozninkas negali turėti pakankamai lėšų naujosioms patalpoms iškart apmokėti. Tad išei-dar nepastatė nė vieno gyvulininkystės pastato. Pa-vyzdžiui, nė vienos naujos karvių nepastatė 22 kol-ūkiai Varnių rajone, 18 Plungės, 21 Ariogalos, po 18 Ramygalos, Skaudvilės ir Vievio rajonuose. Pa nai padėtis ir su kaulidžių sta-tyba.

Šumauskas išvardijo dar eilę kitų rajonų, kur kaimo pastatų statyba vyksta ne-patenkinamai.

Kodėl taip yra? Anot Šumausko, dažniausiai teisi-namasi, kad trūksta statybi-nių medžiagų. “Iš tiesų, kai kurių medžiagų dar trūk-sta,” pripažįsta pats Šumau-skas. Tačiau ir esamos esą neteisingai skirstomos ir esą buvęs išpardavinėja-mas ir kitų rajonų kolchozų. (Galima spėti, kad kolcho-zai taip padarė dėl to, jog vienu cementu statybos at-likti negalima, reikia ir ki-tų statybinių medžiagų, o tų kolchozams kaip trūko, taip ir tebetrūksta.)

Ilgai Šumauskas gyrė mo-lį ir kitas vietines medži-a-gas, kurių, tačiau, kolchozai nenori naudoti, o reikalauja plytų ir kitų statybinių me-džiagų. Molio daug kur esą, bet jis nenaudojamas. Anot Šumausko, mažai tenaudo-

savų statybos brigadų ir dėl to yra piversti naudoti pri-vatinių ar kitokių statybi-ninkų pagalbą. Propaguoja-mų “tarpkolchozinių” sta-tybinių organizacijų visame krašte esą dar tik 31. Bet kai kur jos po kurio laiko vėi iširo.

Atsiranda tokių projek-tuotojų, kurie nukopijuoja svetimus projektus ir juos kolchozams parduoda už savo.

Neplaningumas elektrifi-kuojant. Elektros tiekimo li-nijos tiesiamos į vienkie-mius, kurie ilgainiui bus perkelti į bendras sodybas—gyvenvietes. Elektra pa-naudojama šviesai, bet dar mažai gamybiniais dar-bams. Nėra kam masinių pri-taikyti elektros energijos naudojimui. Žemės ūkio elektrifikavimo ir mechani-zavimo institutas, anot Šu-mausko, nedaras jokios konkrečios įtakos žemės ūkio elektrifikavimui.

Iš diskusijų paaiškėjo, kad kolchozninkai labai ne-noriai priima partijos įsaky-mus viską statyti kiek galint iš molio. Bet kai išeities ki-tos nėra, tai, pavyzdžiui, Vilkaviškio rajone iš 20 šiuo metu statomų pastatų, 15 statoma iš molio...

Iš Ramygalos (Sniečkaus patronizuojamo rajono) at-vykęs pasitarimo dalyvis skundėsi, kad kolchozai ne-turi iš ko pastatams stogų uždengti.

Panevėžio, Prienų ir kitų rajonų kolchozų pareigūnai pranešė apie tokią netvar-ką: Vienas kolchozas gauna cementą, kitam priskiriama medžiaga sienoms, bet nei vienas, nei kitas negali baigti namo.

Joniškio rajono tarpkol-chozines statybos organiza-cijos pirmininkas pareiškė, kad tame rajone nė tų viet-i-nių medžiagų nėra. Net žy-rų ir akmenis tenka iš labai toli vežti. Esą 12 sunkveži-mių, bet beveik pusę jų sto-vi, trūksta padangų ar kitų dalių. Įsteigta gelžbeto-nio gaminių ceche nėra kra-

ty: “300-400 detalę ranko-mis nepakelsi, o kėlimo me-chanizmų Joniškio rajone nėra.”

“Daug kas statytų iš mo-io, bet daugumą atbaido sunkus rankinis darbas,” pasisakė Trakų rajono da-lyviai. O molio maišytuvų, nechaninių plūktuvų—nėra. Taip ir vargsta kaimo sta-tybininkai.

Valstybinio statybos ir architektūros reikalų komi-teto pirmininkas S. Vabale-vičius pasakė, kad “beveik pusė sudarytų kolūkiams gyvenviečių išplanavimo projektų yra netinkami, juos reikia perdirtinti, nors kai kurie ir šiaip jau perdir-binėjami ne po vieną, bet po šeštą kartą.” Kiti kalbė-jojai pareiškė, kad projek-tuotojai visa gražiai nupie-šia ant popieriaus, bet gyve-nimui tie projektai netinka.

SUNKIAI NUBAUDE UNIJOS VADUS

Henderson mieste, N. C., prisiekusiųjų teismas sun-kiai nubaudė aštuonius tek-stilės unijos vadus už są-mokslą išsproginti Hariet-Henderson audyklą, kurios darbininkai streikuoja jau tuo pereinamuoju lapkričio mėnesio. Jų bylą sprendė 12 prisiekusiųjų teisėjų ir įisus pripažino kaltais. Trys unijos vadai gavo po 10 me-tų kėlimo, o penki kiti nu-teisti kalėti nuo 5 iki 7 me-tų.

Skirdamas jiems bausmę, eisėjas Mallard pasakė: “Unijos reikalingos. Bet nes nenorim tokių unijų, kurių vadai kursto riaušes ir daro samokslus sprogdinti dirbtuves. Tokius ekscesus įstatymai draudžia, o įsta-tymai yra aukštesni už jus ir už jūsų uniją.”

Unijos advokatas tuojau pareiškė apeliuosius į Aukščiausiąjį Tribunalą.

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsakyti “Keleivį” Kaina metams \$4.

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

'KELEIVIO' KALENDORIUS 1960-tiems metams

Kalendorius jau ruošiamas spaudai. Jį jau galima užsisakyti. Nors viskas pabrango, ypač popierius ir paštas, Keleivio Kalendoriaus kaina šiemet dar nepasikeitė. Kviečiame jį užsisakyti nieko nelaukiant. Kaina 50 centų.

Kaip kasmet, Keleivio Kalendoriuje 1960 metams bus įdomių pasisakymų, eilių, straipsnių iš mūsų istorijos, nuotykių, juokų, informacijų, patarimų ir daug kitko.

Pingus ir užsakymus už Keleivio Kalendorių prašome jau dabar siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

IR JIS DZIAUGIASI

Stalinas, išgirdęs, kad Nikita Chruščiov, jo ištikimas mokiny-s, pakviestas į Washingtoną, atmerkė akį ir ėjo pas.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sveikas, tėve! Kas girdėti?

—Slektos naujienos, Maiki.

—O kas atsitiko?

—Dar neatsitiko, ale atsitiks: Šį rudenį Amerikon atvažiuos komunistų popiežius.

—Komunistai popiežiaus neturi, tėve.

—O kas yra Chruščiovas? Juk tai jų šventasis tėvas, ar ne? Girdėjau, Bimba pasiėmęs už kelių sėdynės net tris kartus patempė save aukštyn, kai išgirdo, kad Nikita ketina atvažiuoti.

—Na, tai kokia čia nelaimė?

—Čia, Maiki, blogiau negu nelaimė. Visa Amerika gali užsikrėsti bedievišku mokslu. Kur tada reikės mums pasidėti, a?

—Amerika, tėve, plati ir ilga, vietos užteks visiems. Chruščiovą pasikvietė Amerikon patė prezidentas Eisenhower, reikią, jis nema-to jokio pavojaus. Tėvas nusigandai be reikalo.

—Maiki, dėl to aš ir nusigandau, kad jį kviečia pats prezidentas. Bostono kardinolas Kušingas aną dieną liepė visiems protestuoti prieš tuos, ką norėtų Maskvos bosą čia matyti. „Aš keliu savo balsą prieš sumanymą kviesti Amerikon Chruščiovą“ pasakė raudoną kepurę užsidėjęs kardinolas. Ir jis ragino kitus kelti protestą. Aš raudonai sukabėjau rožančių ant tos intencijos. Sakau, Amen! Nikita savo kojos Amerikon neikels! Kardinolas žodis šventas! Bet rytojaus dieną radijušas užtrūbijo, kad prezidentas pakvietė tą nevidoną atvažiuoti. Girdi, Chruščiovas atvažiuos Amerikon pas Eisenhowerį į svečius, o pas-kui Eisenhoweris važiuos Maskvon pas Chruščiovą paviešėti. Maiki, tikėsi ar ne, tie žodžiai pritrūkę mane kaip perkūnas iš giedro dargaus. Net akys sutemo. Rodos, visas svietas apsi-vertė aukštyn kojomis... Ar tau nebaisu?

—Tėve, baisu būtų tik tada, jei mūsų prezidentas pradėtų kalbėtis su Sovietų diktatoriui atominėmis bombomis. Bet kada jiedu pradeda viens kitą lankyti ir eveliotis, tai iš to gali būti ir gero.

—Bet, Maiki, mano dušia verčia, kad mūsų prezidentas neklauso kardinolo balso. Turtum ant zlasties daro priešingai.

—O kodėl jis turėtų kardinolo klausyti? Kas jam kardinolas? Eisenhoweris yra Amerikos galva ir viso laisvojo pasaulio vadai, o ne kardinolo politikos vykdytojas. Todėl kardinolo nuomonės pareikšimai jam nėra privalomi.

—Maiki, tu apie kardinolą kalbėk su pavozone, ba gali gauti per nosį.

—Tėve, Amerikoje mes turim žodžio laisvę, todėl ir aš, kaip ir kardinolas, ar bet koks kitas pilietis galiu pasakyti savo nuomonę.

—Nu vaikė, nesibarkim.

—Aš, tėve, bartis niekad nenoriu, bet tėvas visada siūlai „per nosį“, kai aš pasakau teisybę, kuri tėvui nepatinka.

—Bet tu pats, Maiki, dažnai man sakai, kad teisybės nėra ant šio svieto.

—Aš taip nesakau, tėve. Aš sakau, kad teisybės nėra tik tada, kai ji pati sau prieštarauja. Pa vyzdžiui, kas vilkiu teisybę, tas ožkai neteisybę. Šitokių atvejų aš sakau, kad teisybės nėra. Bet gali būti ir toks faktas, kurio užginčyti negalima. Pavyzdžiui, Jungtinėse Valstybėse bažnyčia yra atskirta nuo valstybės. Čia jau ne užginčijama teisybė.

—O ką tas reiškia, Maiki, kad bažnyčia atskirta nuo valstybės?

—Tai reiškia, tėve, kad bažnyčia neprivalo kištis į valstybės reikalus, o valstybė nesikiša į bažnyčios biznį. Ir valstybė šventai šito principo laikosi. Bet bažnyčios vadai neiškenčia. Jie vis bando valstybei diktuoti. Žinoma, ir bažnyčios žmonės kaip piliečiai gali savo nuomonę reikšti, bet tik kaip privatūs žmonės, o ne bažnyčios vardu.

—Maiki, aš norėčiau pastatyti tau klausimą. Tu sakai, kad valdžia nesikiša į bažnyčios biznį, ar nesakai?

—Sakiau, tėve.

—Nu, tai kaip išeina: ar tas teisybė, ar ne?

—Teisybė, tėve.

—Kažin, Maiki, ar tu čia nedarai apmilkos. Aš nueinu bažnyčion visada, ale niekad nematau tenai jokio

208 milijonai

J. LIODZIUS
(Tęsinys)

Kas išnaudoja Sovietų Sąjungos gyventojus?

Leninas pareiškė: „Socializmas yra monopolinis (vienui vieno šeimininko tvarkomas) valstybinis kapitalizmas, kuris naudoja mas visų gyventojų gerovei; dėl to valstybinis kapitalizmas tampa socializmu.“

Kitoj vietoj Leninas yra pasakęs: „Kiekvienas monopolinis ūkio tvarkymas yra stovėjimas vietoje, puvimas; monopolinis valstybinis kapitalizmas — tai karinio pobūdžio katorga darbininkams.“

Čia prisimena K. Markso „Komunistų Manifestas“, kur pasakyta: „Visas kapitalas ir visos gamybos priemonės turi būti centralizuojami proletarinės valstybės rankose.“ Atrodo, K. Marksas šioje vietoje turėjo galvoje valstybinį kapitalizmą, kaip priemonę socializmui įgyvendinti.

Kuriuo būdu pažinti ir patikrinti, kada kapitalizmas yra vykdomas visų gyventojų gerovei? Atsakymą tegali duoti tik tie „visi gyventojai“, jų dauguma per savo atstovus Seime (kongrese, parlamente) demokratini būdu išrinktus, o ne kardinolus.

—O kodėl jis turėtų kardinolo klausyti? Kas jam kardinolas? Eisenhoweris yra Amerikos galva ir viso laisvojo pasaulio vadai, o ne kardinolo politikos vykdytojas. Todėl kardinolo nuomonės pareikšimai jam nėra privalomi.

—Maiki, tu apie kardinolą kalbėk su pavozone, ba gali gauti per nosį.

—Tėve, Amerikoje mes turim žodžio laisvę, todėl ir aš, kaip ir kardinolas, ar bet koks kitas pilietis galiu pasakyti savo nuomonę.

—Nu vaikė, nesibarkim.

—Aš, tėve, bartis niekad nenoriu, bet tėvas visada siūlai „per nosį“, kai aš pasakau teisybę, kuri tėvui nepatinka.

—Bet tu pats, Maiki, dažnai man sakai, kad teisybės nėra ant šio svieto.

—Aš taip nesakau, tėve. Aš sakau, kad teisybės nėra tik tada, kai ji pati sau prieštarauja. Pa vyzdžiui, kas vilkiu teisybę, tas ožkai neteisybę. Šitokių atvejų aš sakau, kad teisybės nėra. Bet gali būti ir toks faktas, kurio užginčyti negalima. Pavyzdžiui, Jungtinėse Valstybėse bažnyčia yra atskirta nuo valstybės. Čia jau ne užginčijama teisybė.

—O ką tas reiškia, Maiki, kad bažnyčia atskirta nuo valstybės?

—Tai reiškia, tėve, kad bažnyčia neprivalo kištis į valstybės reikalus, o valstybė nesikiša į bažnyčios biznį. Ir valstybė šventai šito principo laikosi. Bet bažnyčios vadai neiškenčia. Jie vis bando valstybei diktuoti. Žinoma, ir bažnyčios žmonės kaip piliečiai gali savo nuomonę reikšti, bet tik kaip privatūs žmonės, o ne bažnyčios vardu.

—Maiki, aš norėčiau pastatyti tau klausimą. Tu sakai, kad valdžia nesikiša į bažnyčios biznį, ar nesakai?

—Sakiau, tėve.

—Nu, tai kaip išeina: ar tas teisybė, ar ne?

—Teisybė, tėve.

—Kažin, Maiki, ar tu čia nedarai apmilkos. Aš nueinu bažnyčion visada, ale niekad nematau tenai jokio

—Sveikas, tėve! Kas girdėti?

—Slektos naujienos, Maiki.

—O kas atsitiko?

—Dar neatsitiko, ale atsitiks: Šį rudenį Amerikon atvažiuos komunistų popiežius.

—Komunistai popiežiaus neturi, tėve.

—O kas yra Chruščiovas? Juk tai jų šventasis tėvas, ar ne? Girdėjau, Bimba pasiėmęs už kelių sėdynės net tris kartus patempė save aukštyn, kai išgirdo, kad Nikita ketina atvažiuoti.

—Na, tai kokia čia nelaimė?

—Čia, Maiki, blogiau negu nelaimė. Visa Amerika gali užsikrėsti bedievišku mokslu. Kur tada reikės mums pasidėti, a?

—Amerika, tėve, plati ir ilga, vietos užteks visiems. Chruščiovą pasikvietė Amerikon patė prezidentas Eisenhower, reikią, jis nema-to jokio pavojaus. Tėvas nusigandai be reikalo.

—Maiki, dėl to aš ir nusigandau, kad jį kviečia pats prezidentas. Bostono kardinolas Kušingas aną dieną liepė visiems protestuoti prieš tuos, ką norėtų Maskvos bosą čia matyti. „Aš keliu savo balsą prieš sumanymą kviesti Amerikon Chruščiovą“ pasakė raudoną kepurę užsidėjęs kardinolas. Ir jis ragino kitus kelti protestą. Aš raudonai sukabėjau rožančių ant tos intencijos. Sakau, Amen! Nikita savo kojos Amerikon neikels! Kardinolas žodis šventas! Bet rytojaus dieną radijušas užtrūbijo, kad prezidentas pakvietė tą nevidoną atvažiuoti. Girdi, Chruščiovas atvažiuos Amerikon pas Eisenhowerį į svečius, o pas-kui Eisenhoweris važiuos Maskvon pas Chruščiovą paviešėti. Maiki, tikėsi ar ne, tie žodžiai pritrūkę mane kaip perkūnas iš giedro dargaus. Net akys sutemo. Rodos, visas svietas apsi-vertė aukštyn kojomis... Ar tau nebaisu?

—Tėve, baisu būtų tik tada, jei mūsų prezidentas pradėtų kalbėtis su Sovietų diktatoriui atominėmis bombomis. Bet kada jiedu pradeda viens kitą lankyti ir eveliotis, tai iš to gali būti ir gero.

—Bet, Maiki, mano dušia verčia, kad mūsų prezidentas neklauso kardinolo balso. Turtum ant zlasties daro priešingai.

—O kodėl jis turėtų kardinolo klausyti? Kas jam kardinolas? Eisenhoweris yra Amerikos galva ir viso laisvojo pasaulio vadai, o ne kardinolo politikos vykdytojas. Todėl kardinolo nuomonės pareikšimai jam nėra privalomi.

—Maiki, tu apie kardinolą kalbėk su pavozone, ba gali gauti per nosį.

—Tėve, Amerikoje mes turim žodžio laisvę, todėl ir aš, kaip ir kardinolas, ar bet koks kitas pilietis galiu pasakyti savo nuomonę.

—Nu vaikė, nesibarkim.

—Aš, tėve, bartis niekad nenoriu, bet tėvas visada siūlai „per nosį“, kai aš pasakau teisybę, kuri tėvui nepatinka.

—Bet tu pats, Maiki, dažnai man sakai, kad teisybės nėra ant šio svieto.

—Aš taip nesakau, tėve. Aš sakau, kad teisybės nėra tik tada, kai ji pati sau prieštarauja. Pa vyzdžiui, kas vilkiu teisybę, tas ožkai neteisybę. Šitokių atvejų aš sakau, kad teisybės nėra. Bet gali būti ir toks faktas, kurio užginčyti negalima. Pavyzdžiui, Jungtinėse Valstybėse bažnyčia yra atskirta nuo valstybės. Čia jau ne užginčijama teisybė.

—O ką tas reiškia, Maiki, kad bažnyčia atskirta nuo valstybės?

—Tai reiškia, tėve, kad bažnyčia neprivalo kištis į valstybės reikalus, o valstybė nesikiša į bažnyčios biznį. Ir valstybė šventai šito principo laikosi. Bet bažnyčios vadai neiškenčia. Jie vis bando valstybei diktuoti. Žinoma, ir bažnyčios žmonės kaip piliečiai gali savo nuomonę reikšti, bet tik kaip privatūs žmonės, o ne bažnyčios vardu.

—Maiki, aš norėčiau pastatyti tau klausimą. Tu sakai, kad valdžia nesikiša į bažnyčios biznį, ar nesakai?

—Sakiau, tėve.

—Nu, tai kaip išeina: ar tas teisybė, ar ne?

—Teisybė, tėve.

—Kažin, Maiki, ar tu čia nedarai apmilkos. Aš nueinu bažnyčion visada, ale niekad nematau tenai jokio

Sovietinis valstybinis kapitalizmas turi eilę požymių, kurie liudija, kad jisai nėra vykdomas visų gyventojų gerovei, t. y. jis nėra socializmas, o tikrasis privačiamų darbų lageris arba katorga, kaip pavadintų jį pats komunizmo kūrėjas Leninas.

Peržvelgę Sovietinės Rusijos 40 metų istoriją, matome ten ne laikinę, bet nuolatinę, pastovią komunistinio sambūrio diktatūrą. Gyventojams yra atimta galimybė laisvai išrinkti savo patikimus atstovus ir pasakyti, kas daugumai jų naudinga ir kas žalinga.

Valdžios priešiskumas demokratijai pripažinti rodo, kad Sovietinis kapitalizmas (jis gi yra šiandien komunizmas) nėra nauja visų gyventojų gerovei. Sovietinė valdžia po 40 metų dar nepasitiki savo gyventojais. Ji žino, kad jie yra priešiški komunizmui. Dėl to ji laiko gyventojus nesu-prantanciais kame jų gerove, nepriaugusiais spręsti politikos klausimus kaip tai daro visi tironai.

Sovietinis tarnautojų aparatas ūkiui tvarkyti

Pašalinimas savarankiškai ūkininkaujančių kapitalistų bei savininkų dar nėra kapitalizmo panaikimas. Jų kapitalai yra likę. Tik jie yra jau tvarkomi iš vieno valstybinio centro. Paimusis krašto kapitalus bei gamtos turis savo nuosavybės ir valdymui, sovietinė vyriausybė ne tik nepašalina išnaudojimo dirbančiųjų, bet priešingai: ji keletuopai padidino jų išnaudojimą. Proletarų klasė liko, kaip buvusi, betėsi išskurdę gyvenanti. Kapitalistų vietoje iškilo nauja socialinė klasė, valstybės ir ūkio ir komunistų partijos stambesnių tarnautojų, kurių interesai nesiderina su darbininkų interesais. Valdinti komunistinę bolševikų santvarką proletariato diktatūra yra skaudus pasityčiojimas iš sovietinės Rusijos darbininkų. Leninas neklydo sakydams, kad komunistinis socializmas yra ne kas kita kaip valstybinis kapitalizmas.

Kadangi yra žmonių abejojančių ar ginčijančių šį Leninio tvirtinimą, tai jo patvirtinimui randu reikalingą nurodyti keletą aprašų arba įvykių iš Sovietinio ūkio.

1918 m. Rusijoj sovietinė revoliucinė vyriausybė, tapusi visų pramonės įmonių savininke ir šeimininke, turėjo perimti anų pašalintų kapitalistų ūkišką veiklą, būtent: pagaminti visiems gyventojams (tada apie 150 milijonų, o dabar 208 milijonai) maisto produktų ir prekių, pradėjus duonos gabalu, adata ir kt.

Iš tikrųjų egoistinei žmogaus prigimčiai bei savininkų senieji kapitalistai žiūrėjo sau pelno. Jie neturėjo pareigos rūpintis darbininkų gerove. Čia kapitalizmo yda. Atėjusiai gi su šūkliais sukurti darbininkijos laimingą gyvenimą sovietinei valdžiai teko uždavinys ap-rūpinti gyventojus darbu ir duoti tokį uždarbį, kad kiekviena šeima galėtų žmoniskai gyventi. Ji pasiėmė pareigą pašalinti pagrindinį

skurdo šaltinį—išnaudojimą, o tada jau pats savaime įvyks visų gyventojų gerbūvis.

Tam naujam Sovietų Sąjungos vieninteliui kapitalistui-darbdaviui teko tvarkyti milžiniško (apie septintąją dalį Žemės planetos sausumos) krašto ūkio reikalus: 1) nuspręsti kiek kurių ir kokios rūšies prekių pagaminti, 2) parūpinti visom dirbtuvėm bei statybom žaliavų ar pusiau apdirbtos medžiagos, mašinų, įrankių, kuro ir kitų daiktų reikalingų prekių gamybai, 3) organizuoti techniskai tobulesnę gamybą, 4) plėsti ar kurti naujas pramonės šakas, 5) mažinti gamybos sąvokainą, 6) nustatyti darbininkams atlyginimą ir pre-kėms kainas, kad nebūtų d a r b i n i n k ū išnaudojimo, 7) organizuoti prekių bei produktų pardavimus ir pristatyti joms prekes, 8) išspręsti klausimą, kaip be išnaudojimo darbininkų gauti iš kapitalistinio ūkio pelną ir kuriem reikalam jį sunaudoti, 9) ir eilę kitų uždavinių.

Dalis čia išvardintų veiksmų rodo, kad senieji kapitalistai vis tik yra dirbę bendruomenei šį tą naudingo.

Po įvykusio Rusijoj per-versmo komunistinė diktatūrinė valdžia turėjo sukurti įvairių įstaigų tinklą, arba tarnautojų aparatą (management), kuris tvarkytų viską apimancio (totalitarinio) ūkio reikalus. Visiems yra suprantama, kad kiek stambesnė imonė (biznis) negali gyvuoti be raštinės su įvairiais tarnautojais, pav-prastoj kalboj vadinamais baltakalničiais. Valstybinis kapitalizmas turėjo samdyti vieton vieno tarnautojo tris arba daugiau, tai yra kele-riopai daugiau tarnautojų palyginus proporciniu mas-tu su privataus kapitalo šali-mis. Ūkio požiūriu anie, 2 iš trijų tarnautojų dirba ne-naudinga, ne produktinga darba ir prilgsta tiems, kurie gyvena iš svetimo darbo, kitaip pasakius, prilgsta iš-raudotojams. Čia yra kaltė komunistinės vyriausybės, kuri nenori ar nesugeba tvarkyti reikalus mažesniu kiekiu tarnautojų. Tiek Sta-talino, tiek Chruščiovo laikais komunistinė valdžia stengė-si sumažinti tarnautojų skaitlį. Veltui. Valstybinis kapitalizmas reikalauja daugiau jėgų tam pačiam darbu atlikti. Čia yra vie-na jo nepagydomų ligų. Pašalinus vienus išnaudo-tojus, atsirado komunistinio kapitalizmo santvarkoje ki-tame pavidale nauji išnaudo-tojai.

Antra nepagydoma komunistinės santvarkos liga pasireiškia tuo, kad aukšte-snieji tiek ūkio, tiek parti-jos, tiek valstybės tarnauto-jai išsikiria iš visų gyvento-jų, sudarydami naują socia-linį sluoksnį arba klasę. Tarp jų, atstovų diktatūri-nio kapitalizmo, ir darbi-ninkijos eina kova panaši į kovą su anais sunaikintos santvarkos kapitalistais. Kadangi to naujojo ponų sluoksnio rankose yra poli-cinė ir militarinė galia bei teroras, tai darbininkija to-j kovoj kol kas vis dar pra-laimi.

Šią būdingą valstybiniam kapitalizmui neigiamą ap-raišką stipriai išryškino ju-goslavas, buvęs komunistas, M. Džilas knygoje „Naujoji klasė.“

(Bus daugiau)

JIS KANTRIAI LAUKIA

Champaign apskrities, Ill., gyvulių parodoj čempiono vardą laimėjęs šveicarų veislės buliukas ramiai lau-kia, kol jo prižiūrėtojas vandens statinėje atšaldys savo galvą. Paskui bus jo eilė atsigeriti.

Naujosios knygos

Londonė, Anglijoje vei- idomus doc. A. Basalyko kia Nidos Knygos Klubas. straipsnis — „Pietryčių smė- Jis stengiasi veik kas 3 mė- lingoji lyguma“, paimtas iš nesiai išleisti naują knygą, Lietuvoj leidžiamo žurnalo pačių lietuvių kūrinių. Štai iš eilės jau išėjo 26-ta knyga — „Blaskomos liepsnos“, is- — „Mokslas ir gyvenimas“. Tas straipsnis tuo įdomus, kad jis nusako daugiau ne 200 kilometrų nusitęsusių nuo Ignalynos per Pabradę, Vilnių, Varėną iki Druski- ninkų smėlingos lygumos atsiradimą.

Pasirodo, kad prieš daug tūkstančių metų toji lygu- ma sudaryta tirpstančių ir slenkiančių ledų dar tada, kada visa Lietuva ledais bu- vo padengta.

Gera daro Rinktinės re- daktėja, kad paima kas ven- tingesnio ir iš pavergtos Lietuvos spaudos. Mums to- nių prisijungimas. Autorius tiesioginiai ano aštuoniolik- tojo šimtmečio istorinių įvy- kių nelielia. Juos jis lyg ir palieka nuosalyje, o atpa- sakoja to laiko tarpinio Ze- maitijos bajorijos baud- žiauninkų gyvenimą; vienos bajorų šeimos lizdo buiti- nušviečia. Nepamiršta ir tų baudžiauninkų, kurie tam lizdui priklausė. Autorius geras pasakorius. Jis gyva, turininga kalba aprašo anų metų Žemaitijos pakykusių bajorų gyvenimą ir kartu baudžiauninkų skurdžią buitį. O taip pat ir lietuvių bei lenkų susidurimus su rusų kariuomene, kuriuos teko pakelti žemaičių bajorų Skirgailų šeimos vyrams.

Lietuvių kalboj tai reta mūsų dailiosios raštijos knyga, kur paliestos praie- ties Žemaitijos bajorų ir baudžiauninkų buitis.

Autorius parodo, kad ir anuomet būta baudžiaunin- kų, kurie abejojo, kad esa- ma „rėda būtų nuo Dievo“, nes joje teisybės nebuvo.

Knyga skaitytina, ypač šiuo metu, kada Lietuvoje įvesta bolševikiška baudžia- va ir kada siautėja nauji raudonieji bajorai.

RINKTINĖ

Anglijos Lietuvių Nidos Knygos Klubas pereinai- metas pradėjo leisti leidinį, pavadintą Rinktinė. Jis išei- na kas trys mėnesiai.

Tai mažo formato 80 psl. leidinys, kur sudedama per tą laiką mūsų laikraštioj pasirodę įdomesni straips- niai iš istorijos, ir kultūros gyvenimo.

To leidinio jau išėjo 3 nu- meriai. Paskutiniajame yra

J. Vlks

KNYGOS JAUNIMUI

Jei jaunas nepamėgs knygos, jis jos neskaitys ir suaugęs. Todėl tėvai turi parūpinti vaikams ko dau- giau lietuviškų knygų. Pirk- dami vaikams dovanas, vi- uomet atsiminkite knygą ir a dovanokite. Keleivio ad- ministracijoje galite gauti las jaunimui tinkamas kny- gas:

JAUNI DAIGELIAI, J. Narūnės gra- žūs eilėraščiai mažiesiems ir mo- kyklinio amžiaus vaikams, gaustai papuošta paveikslais, 56 psl., kai- na \$1.50.
GINTARELĖ, J. Narūnės graži pa- saka apie žvejų dukrelę, iliustruota, gera dovana vaikams, 24 psl., di- delio formato. Kaina \$0.95.
PASAKĖČIOS, A. Giedrius, knygoje yra 37 gražios, pasa- kėsios, 175 psl., kaina \$2.00
NAKŲS KARALISKIUOSE, Liu- do Dovydeno apysaka, 168 psl., kaina \$2.00
MELYNĖ KARVELIAI, Aloyzo Ba- rono apysaaitės vaikams, 69 psl., kaina \$1.50.
JŪRININKO SINDEBADO NUO- TYKIAI, įdomūs pasakojimai jaunimui, 108 psl., kai- na \$2.00
DYNUKES, N. Butkienės a- pyskaitės vaikams, 34 psl., kaina \$1.00
LEKUČIO ATSIMINIMAI, A. Giedriaus pasakojimai ma- žiesiems ir nemažiesiems, 136 psl., kaina \$2.50

MOTERŲ SKYRIUS

SOFIJA CIURLIONIENE

MERGIŠIUS

(Tęsinys)

—O tai Dievo meilė: kaip žmogus su savo burnos vėju išpūsti gali, —lyg kokias dąsų paukštė. Tūlam tiko, bet vis dažniau išgirdai ką pasakant:

—Tas mergišius...

Taip praėjo vasara, ruduo... Apolinarą kur rasi, kur nerasi, o Lezgiuose prie kiekvienos pramogos tikrai rasi. Šaltis žemę sustyrino, kūlės —mynės prasidėjo, tas kur buvęs, kur nebuvo —vis čia. Jam nė motais, kad lezgiškai dainininkai, jam užtraukiant šnairomis žiūri ir prie dainos neprisidėda, tik į šalį eina ir kitus kitus attraukia, kaip antai Motiejus, kuris čia pats tas dainininkas vedėjas pirma buvo, nors ir prašindavosi. Tų šnairų Apolinaras lyg negirdys, lyg nematys.

O visi jau pradėjo stebėti, kad jis apie Ziobrių Kotrikę sparną rėžia, tą pačią rudakikę, smailanosikę, kur ir tas Motiejus Sudeikis išsižūrėjęs buvo. Pirma ir jis jai ne pro šalį buvo, tik jai buvo pikta, kad tas nesiskubino su piršliais. O Motiejus tai jau toks tikras lezgiškas, antai prie darbo: tai kai ims, tai ims, žiūrėdamas net aiktelsi, kiek jis galėdavo pakelti, panešti, kokį barą išvaryti, bet kol prisirengs, kiti ir pokaičio išmiegos. Girdėjai jį dažnai pasakant:

—Atsileidęs darysi — riktingai padarysi.

Prie vedybų taip pat iš tų nepasankių buvo, akim

—Apsisžiūrėsi — nepasigailėsi.

tik tą Kotrikę varinėjos ir karts nuo karto pasakydavo: —O tuo tarpu...

O tuo tarpu tas Apolinaras...

Vieną pusiaunaktį Aukščionių kultū sukilo, o naktis buvo mėnėsiena, —nors knyga skaityk. Į jaują eidami vaikai pas kudrą sustojo ir ėmė ledą bandyti, —tik stauga Motiejus ir sako:

—Žiū, kas ten? Lyg kas aukštas iš Ziobrių klėties išėjo ir smuko į patvorį.

—Bene patvorius saugosi, —susijuokė jų samdytasis vaikas, o Motiejus nė šnypt, tik žiūri prie tvoros prislinkęs, tai ir vaikas ausis pastatė:

—Gal vagis... lašinių palties, juk Ziebrai garūs...

O Motiejus vos beiskalba pro suspaustus dantis:

—Žinau, koks čia vagis... To man tereikėjo: palties ar išnaujos, —pamokysiu aš tave, sykį...

Ir tatau Motiejus tą viską sutaisė —padarė. Niekas nė nemanė, kad jis mokė taip sukstis: ir kaimynų vaikius suvadino, ir visus primokė padaryti taip, kaip seniau padarydavo tokiam svečiui, kuriam sodžiaus mergių duknos per daug pakvipsios buvo. Tik į sodžiaus galą bėgti neleido, kad Petris nepajustų. Gera, tvirtą lygią kartį, ilgą nuo trijų sieksnių sušiekoti liepė ir virves linines, o visi bėgiojo, klausė, matyt, nuo pavasario jau jie įniršė buvo.

Vargšas Apolinaras, iš klėties, iš meilės šilumos išėjęs, pamatęs už tvoros prie kudros vyrus stripinėjančius, liuoktelėjo į patvorį. Jeigu jis būtų ejęs ir nuėjęs, niekas nebūtų sužiūrėjęs: būtų pagalvoję, kad ir Ziobrių jau kuli kelias, bet ne, jam taip gijos surizgo, kad nė pats nepasijuto, kaip tam patvorio tarp sausų karklelių stiebų išsitiesė ir guli lyg stuobris, ir laukia kol anie išsiskirstys. Bet tie vis čia ir čia gurinėja, šnekasi, o ką —negirdėli. Bet netruko suprasti Apolinarėlis, kad jo daliai jie čia stripinėja, prie kažko ruošiasi. Jei būtų šokę ir bėgę, gal būtų išbėgę: kojos ilgos, o prireikus gi —dvigubai ištysta, tik kad tie, kur vejasi, ir taip pat žirklių nesiaurų, o tas laukas plynas... plynas... "Dar ims šaukti, kad vagis, Motiejus šaukdavė tur!"... galvojo ir vėl tikėjęs, kad anie šiaip sau slinkinėja, miegus vėdina, bet ne; visi į tą pusę per tvorą sušoko... ratu jį apstojo...

Iškiniaubė į stagarus Apolinaras ir nė krust, tik girdi, kai Motiejus sako:

—Vyrai, tą rastagalį imkit į jaują, krosnį pakursim.

Apolinaras ir apmirė... negi jį gyvą degins?

—Ritinkit iš patvorio, —sako Motiejus ir spirtelėjo į spiriamąją vietą, —prislaes ar ką?

Apolinarui dingt: "Apsimesiu girtas... Negi girtą žudys... juk girtas —tai girtas, ir ką jau aš tokio padariau nedaromo?" Ir raugtelėjo vaikas iš viso skilvio ir kad praplius keikti, visų nelabųjų iš pragaro versmių šauktis ir neva keltis bando, ir vėl sugūra...

—A, —sako Motiejus, —tai ne stuobris, tai tas mergišius Apolinaras... sveiks...

Apolinaras tik burbuliuoja, lyg nesavam prote ir raugi visa gerkle. Bet Motiejus mato, kad tas apsimeta, ir sako:

—Na, mergišiau, kad blaivas būtum, galėtum mėnėsienoj kaip pamėklė namo su dovana keliauti, bet kadangi ant kojų nesilaikai, tai, kol išaus, patūnos aišksnio atsi-

Nukelta į 7 psl.

MASS. SENATORIUS JOHN POWERS TARP GRAŽUOLIŲ

Mass. senato pirmininkas John Powers (vidury) įteikia jo paties paaugotą taurę N. Anglijos lietuvių gražuolei Ritai Mickevičiūtei, kuri iš 5 kandidatų pp. Minkų pikiškė buvo atrasta gražiausia. Iš kairės į dešinę eina kandidatės Alice Chase iš Dedham, Irena Skulte iš Dorchesterio, Phyllis Prakapaitė iš So. Bostono, sen. J. Powers, Rita Mickevičiūtė iš Pembroke, Georgianna Tamulytė iš So. Bostono ir Ann Kudirkaitė iš Walpole (1958 m. gražuolė).

Gėlės ir meilė

V. FUNKIENE

Birutė karštai kalbėjo:

—Tik pagalvok, kaip at-

sitinka! Tą sykį aš su Jonu

atėjau į balių, bet tik todėl,

kad mes prieš tai buvome

kine (judomų paveikslų te-

atre). Su Kaziu aš buvau

susitarusi susitikti jau ba-

liuje ir galvojau, kad šoksiu

u juo kaip visada. O kaip

atsitiko?! Aš einu į salę,

aš jau savo rankose tik vie-

nų chrizantemą, kurią man

davė Jonas, ir noriu Kaziu

gražiai "laiba diena" pasa-

lyti, o jis tik šalta pažvel-

gė į mane ir padavė man

dvi geltonas rožes... Gel-

tonas! Aš nusisukau, pama-

čiau vienoje vazoje jazmi-

nus, čiupti vieną šaką ir jam

su maloniausia šypsena įte-

ikiau... Kaip jis supykė, o

aš...

—Palauk, palauk, —sa-

kau, —aš nieko nesuprantu,

ką tu sakai: rožės, jazminas

ir t. t.

—Aa, tai tu nesupranti

gėlių kalbos. Jei nori, klau-

syk, aš tau paaiškinsiu, ką

kuri gėlė reiškia:

Raudona rožė — Aš myliu

tave aistringai.

Balta rožė — Aš myliu ta-

vę su tylinčiom lūpom.

Geltona rožė — Aš žinau,

kad man buvai neįtikima.

(Supranti dabar, ką jis no-

rėjo man pasakyti, įteikda-

mas geltoną rožę?)

Raudonas gvaizdikas —

Aš myliu ir gerbiu tave.

Tulpė — Mano mintys su

tavimi net sapne.

Alyva — Tu esi mano pir-

moji didelė meilė.

Neužmiršulė — Neuž-

miršk manęs.

Chrizantema — Tu turi

gražiausias akis pasaulyje.

(Jas Jonas man davė, bet

kas iš to?)

Narcizas — Tu esi tuščia

ir egoistė.

Žibutė — Aš guli prie

tavo kojų.

Anemonai — Aš būsiu tau

visada ištikimas.

Mimozas — Kodėl tu tokia

jautri?

Calla — Aš nugulėsiu

tave.

Imorteliai — Mano meilė

bus amžina.

Raudona aguona — Many-

je dega ugnis.

Margarita — Tu mano vie-

nintelė svajonė.

Slibino nasrai — Aš no-

rėčiau su tavimi pafliutuoti.

Rugiagėlė — Mano meilė

gili, kaip jūra.

Pakalnutė (Gludišius) —

Tu geras draugas.

Heliotropas — Tu gražuolė.

Jasminas — Aš negaliu

būti ištikima. (Matai, ką

aš jam daviau...)

Birutė nespėjo baigti ka-

bėti, kai suskambėjo skam-

butis. Pasiuntinys atnešė

jai nedidelę puokštę gėlių —

irisų ir baltųjų gvaizdikų.

Ji paraudo ir laimingai nu-

sisipsojo sakydama man:

"Dabar vėl viskas gerai su

mano Kaziu."

—Gerai? Aš džiaugiuosi,

bet ką reiškia dabar tos gė-

lės?

O štai ką:

—Balti gvaizdikai — Aš

atsiprašau.

—Irisai — Jau vienas tavo

žvilgsnis daro mane laimin-

gu.

—O ką tu jam dabar at-

sakysi?

—Kada aš jį pamatysiu,

rogiu jam tokia gėlytę.

Kaip manote, mielos ska-

ityjos, kokia gėlytė gaus

Kazys, kai jis susitiks su

Birute? Parašykite "Mo-

tų Skyriui."

ABIEM DZIAUGSMAS

John Manson Owens 7 dienas išbuvo įkritis į vienos mylos gylio tarpekį Grand Canyon, Arizonoj. Jis maitinosi kaktusų ir kažkokio mis laukinėmis pupomis, 2 jo bendrakaičiai žuvo. I. I. goninė jį aplankė tėvas.

ZYMIŲ VOKIEČIŲ MOTERŲ TARPE

Aukštąją mokyklą baigusiu moterų draugija Hamburgėje neseniai surengė pobūvį vieno didžiųjų laikraščių "Hamburger Abendblatt" redaktorei dr. H. Michaelis pagerbti. Ir aš buvau pakviesta viešnia, nes tikrąjį nariu, būdama užsienietė, negaliu būti.

Pobūvis buvo vienoje iš Hamburgio rotušės salių. Susirinko apie 80 moterų. Nors ten nebuvo nė vieno vyro, bet visos buvo labai gražios ir puošnios apsiengusios. Taip ir reikia, nes būti gražiai apsiengus visu pirma malonu pačiai sau.

Po pirminkės dr. E. Raushing - Asher, žinomos advokatės, žodžio, kalbėjo dr. H. Michaelis. Ji savo kalboje nupasakojo tą sunkų gyvenimo kelią, kuris jai atvedė į didelio laikraščio redaktorės kėdę. Žiūrėdama į tą neaukštą ūgio sviesią blondinę, švelnaus veido bruožų moterį, sunkiai galėjau įsivaizduoti, kad jos pečiai gali pakelti tokia didelę atsakomybę.

Po jos pranešimo įtvoj salėje buvo patvirtinta vakarienė. Man teko sėdėti prie staliuko kartu su žinoma žurnalistė, 16-kos moterų organizacijų pirmininke dr. D. Eckardt. Ji pažadėjo mane suvesti su atskirų organizacijų atstovėmis, kad aš galėčiau geriau su jų organizacijomis susipažinti.

Teko susipažinti su keliomis kitomis iki šiol nepažįstamomis įdomiomis moterimis ir iš jų įdomaus išgirsti. Vėliau bus progos ir su Tamstomis pasidalinti tuo, ką patyriau.

Buvusi draugijos pirmininkė dr. E. Plett pasistengė mane išreklamuoti lietuvių korespondente. Tas atkreipė į mane kitų dalyvių dėmesį dėmesi. Man buvo progos priminti joms apie Lietuvą. Su savim turėjau Europos Lietuvis numerį, ir ročiau, verčiau.

Kavos metu buvo diskusijos įvairiais klausimais.

V. Funkienė

MOSŲ ATSTOVO ANGLIJOS NAUJAS ADRESAS

Dabar jis yra toks: J. Venckūnas, 1 Rockwell Cress, Obriston, Bellshill, Lanarkshire, Scotland.

ANKSTI RYTA

Anksti rytą

Aušrai tekant

Tu pažadink

Mane...

Ir mes eisim

Pasidžiaugti

Miškais ošiančiais,

Upe.

Mes sutiksime

Saulutę —

Spindulėliai

Pabučiuos...

Skinsim mėsąvąją

Žibutę,

Piemenėliai

Paraliuos...

Ei, draugužė!

Mes prisieksim

Vargti, džiaugtiesi

Drauge —

Rankas saulėn

Mes ištiesim —

Susivienysim malda...

Tyrų Duktė

Daug yra žmonių, bet daugiau veidų, nes kiekvienas žmogus turi daug veidų.

R. M. Rilke

IMKIT ir SKAITYKIT!

Be šitoj vietoj nuolat skelbtų SVENTADARBIAI, 1 veiksmo knyga, N. Gintalas, 33 psl., kaina \$0.25

ALCOHOLIS IR KŪDIKIAI, 23 psl., kaina \$0.15

KRAUJAS IR KERSTAS, novelės, V. Kirlys, 103 psl., kaina \$0.20

LIADUIS DAINOS, gaidos mišriam chorui, V. Banaitis, kaina \$1.50

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina \$0.30

SLIUBINE IŠKILMĖ, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina \$0.15

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS, 96 psl., kaina \$0.25

EILĖS IR STRAIPSNIAI (Kaip atsirado poezija, reumatizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina \$0.25

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina \$0.15

SALOMĖJA, vieno akto drama, 50 psl., kaina \$0.25

DEBATAI SOCIALISTŲ SU KLERIKALAIS, 45 psl., kaina \$0.15

DEL PINIGŲ, 3 veiksmų drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina \$0.35

LYTISKOS LIGOS, dr. F. Makulaitis, 24 psl., kaina \$0.25

DIEVO TEISMAS, parašė Nevezinskis, 16 psl., kaina \$0.10

MATERIALISTIKAS ISTORIJO SUPRATIMAS, 80 psl., kaina \$0.20

KUNIGŲ CELIBATAS (kodėl kunigai neveda), 58 psl., kaina \$0.25

NIHILISTAI, 3 veiksmų tragedija, 61 psl., kaina \$0.25

KARĖS NUOTAIKOS, vieno akto veiksmo drama, 42 psl., kaina \$0.20

CHAMAS IR APATALAS, 3 veiksmų komedija, 48 psl., kaina \$0.25

STABMELDISKA LIETUVA, 32 psl., kaina \$0.10

KAIP SENOVĖJE ŽMONĖS PERSISTADYDAU SAU ŽEME, 28 psl., kaina \$0.10

SIELOS BALSAS, J. Smekto-rius eilėraščiai, 221 psl., kaina \$0.75

DELKO ŽMOGUIS REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kaina \$0.75

ZEMĖS PAKOPOS, J. Baltrušaičio eilėraščiai, 151 psl., kaina \$0.75

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina \$0.75

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston 27, Mass.

Socialistai nori laisvės

Keleivij jau buvo rašyta punktus konferencijoje išdėstė mūsų delegatas J. Glemžas.

Ivadą į diskusijas apie tarptautinę padėtį padarė Bruno Kalnins (Latvija), išskeldamas visus pavojus, kurie gresia demokratiniams pasauliui iš dabartinės sovietų politinės ofenzivos. Jis plačiau sustojo ties Chrusčiovo kalba Rygoje, kur jis siūlė Baltijos jūrą padaryti "taikos jūrą". Lietuvos soc. dem. partijos delegatas, kalbėdamas tuo pačiu klausimu, nurodė, kad Vakaruose kartais užmirštama, jog Sovietų Sąjungos užsienio politika yra visiškai suderinta su komunistų programa. Jų tikslas yra užvaldyti pasaulį, bet prie to tikslo jie eina laipsniškai.

Šiuo metu Chrusčiovas pasisako už taikingą sambūvį. Bet tokio sambūvio siekė ir Leninas 1920-1921 metais, kol Sovietų Sąjungai reikėjo susitvarkyti viduje. Kai atėjo tinkamas laikas, Sov. Sąjunga atsisakė taikingo sambūvio ir karinėmis priemonėmis puolė Suomiją. Po to okupavo Baltijos kraštus.

Siuo metu Sov. Sąjunga nori viršūnių konferencijos. Kai praeitais metais Chrusčioviui nepavyko sukviešti tokią konferenciją su jo padiktuota dienotvarkė, tai rudenį jis sugalvojo Berlyno ultimatumą. Dabar jis į tą patį konferenciją su pernykščia dienotvarkė brūkasi pro užpakalines duris. Rytų Europos klausimas, kurį praeitais metais Vakarų valstybės norėjo įrašyti į konferencijos dienotvarkę, dabar jau užmirštas, ir tuo būdu lyg ir pripažįstamas status quo, ko taip įžūliai siekė Chrusčiovas. Ar Sov. Sąjunga negali to įrašyti į savo diplomatinį laimėjimų sąrašą?

Nereikia užmiršti, kad Sov. Sąjunga daug padeda komunistų partijos įvairiuose kraštuose ir padeda vadiniameji "sputnikai" (bendrai vadinami). Pasizūreikiame tik į "taikos komitetus" ir įvairius sąjūdžius prieš atominę ginklavimąsi. Visų jų tikslas remti Sovietų užsienio politiką, keliant sąjūdį Vakaruose. Jie visi siekia, kad Sov. Sąjunga įsitvirtintų Rytų Europoje, ir kad po kelių metų galėtų tęsti savo žygį į vakarus.

Ukininkams turės būti suteikta teisė atsakyti nuo kolchozų ir privačios nuosavybės teisė turės būti garantuota. Žemės ūkio produktų valstybei pristatymo prievolė turės būti panaikinta. Turės būti sudarytos sąlygos laisvai kurybai menininkams ir mokslininkams. Mokyklinio amžiaus vaikai išlaisvinti nuo eksploatacijos prie darbų kolchozuose, fabrikuose ir praeitais metais Rytų ir Vidurio Europoje turės užleisti vietą tikram socializmui.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užsienio Delegatūra aktyviai prisidėjo prie programinių gairių ruošimo nuo pat diskusijų tuo klausimu pradžios. LSDP pažįturą į įvairius programas

Sov. Sąjunga nenori jokių neutralių juostų, kurios pastotų jai kelią į Vakarus. Todėl nėra jokios vilties, kad darbičių siūlomas planas bus priimtas. Sov. Sąjungai, be to, reikalinga Lenkijos, Čekoslovakijos ir Rytų Vokietijos pramonė. Sovietų Sąjunga pasitrauktų tik tada, jeigu iš Vakarų pusės būtų parodytas gyvenis susidomėjimas Rytų Europos pavergtomis tautomis.

Socialistų Unijos konferencija buvo plačiai aprašyta Vokietijos spaudoje. Britų liberalų "Manchester Guardian" įdėjo vedamąjį, pašvęstą šiai konferencijai.

J. V.

Vietinės žinios

ALTO posėdis

Rugpiūčio 18 d. 8 val. vak. Lietuvių Piliečių Draugijos patalpose šaukiamas ALTO Bostono skyriaus susirinkimas. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Naujas tomas

Išėjo naujas L. Enciklopedijos tomas, jau 18-asis, kuriame yra žodžiai nuo Maurai iki Mintaujos. Tą tomą redagavo dr. J. Puzinas.

Sveikino iš sostinės

Deidra Didell, neseniai visų pradžios mokyklų mokytojų varžybose laimėjusi antrąją dovaną už savo rašinį, iš Washingtono atsiuntė sveikinimą. Ji gyvena N. Andover, Mass.

Sveikina iš Floridos

Mūsų bičiulis K. Brazevičius, gyvenantis Miami, Fla., atsiuntė sveikinimą iš Eustis-Floridos vidurio, kur jis nuvyko savo šeimos atžalų aplankyti.

Pamaldos Evangelikams

Kun. A. Trakis iš Chicago lankysis sekancioje vietovėje ir laikys pamaldas: WATERBURY, Conn. sekmadienį 16 d. 11:30 val. First Lutheran bažnyčioje, Cooke ir Grove Sts.

Boston, Mass., rugpiūčio 23 d. 2 val. First Lutheran bažnyčioje 299 Berkley St. (važiuot su požeminiu iki Arlington St.).

MONTREALY, Kanada, rugpiūčio 30 d. 12:30 val. Šv. Jono bažnyčioje, Jeanne ir Mance Sts.

HAMILTONE, Kanadoj, KANADOS LIETUVIŲ DIENOS programa, rugsėjo 6 d. 12:30 val. Šv. Pavilo bažnyčioje, Gore ir Hughson Sts.

ATSIUNTE PAMINETI

SOVIETŲ TEISINGUMAS, postalininių pagrindinių baudžiamųjų įstatymų apžvalga, parašė Vytautas Vaitiekūnas, 76 didelių mimiografų spausdintų puslapių knyga. Nei kaina, nei adresas nenurodyta.

7 METAI BE ŠAMONĖS

New Yorko valstybėje 12 metų mergaitė jau 7 metai guli be šamonės. Ji 1952 m. automobilio katastrofoje neteko šamonės ir jos iki šiol neatgavo. Ją maitina įšvirkštimais. Ji auga normaliai.

Mergišius

Atkelta iš 6 psl.

rėmės, kad išblaivytum, o paskui paleisim, galėsi žirgčioti, tik žitrėk, neužkliuk... duokit šė kartį...

Ir suprato Apolinaras...

—Vyrai—suriko suspiegę ne savo balsu,—dėl Dievo meilės, dėl šventųjų patronų, nebūkit pasiutę, vyrai, statui tris goricus prūsines... visą pusbačkį... paleiskit... nebūkit Judošiai.

Tie nieko, tik klega, tik klega,—užgulę jį laiko. Kitas gal ir būtų susigundęs tos prūsinės... Bet Motiejus nė į ausį nesiima, o jis čia lyg koks vyresnysis pasidareš,—tai ir kiti pagal, kad pamokyt, tai pamokyt.

Faguldė Apolinarą, už nugaros pro rankoves tą kartį prakiso, ištėmė, iskryžiavo, milinę užsegė, prie alkūnų nuvilko... priėjo...

—Vyrai... vyrai...—švokštė vargšas,—kiekvienam gali atsitikti ne į savo kamara užklysti...

—Gali atsitikti ne į savo kamara, bet į svetimą sodžių nelisk, žaltų... Ir kad priveržė...

Užkando dantis vaikas... užmerkė akis. Jau ir vyrų klegesys nutilo; jau spraglai tik dunksi, tik girgžda, o jis stovi prie alkūnų išsiskietęs, išsiplėtęs... Širdis jam turbūt, ir oželio ragą susitraukė, o ta nosis tai dar ištyso... Ir pamanykit tik: lig ausros taip stypsoti. Salta gi—juk adventas. O paskui per lauką plyną... plyną ir per visą savo sodžių...—Jau geriau būtų sukapoję, gyvą sukapoję—šnabzdą pamėlynavusiom lūpom. Tik staiga lyg kūjų per galvą: sukils mergės, pamatys... tai juoksis... juoksis... ypač tos, kur laukė nesulaukė, ir kad prapliups Apolinarėlis:

—Kad jas visas—visi velniai... velniai, perkūnai... biesas juodnugaris... kad jas visas!

—O Kotrikė viską pro langelį matė, ji kultū nėjo, žygiotis buvo pasilikus, tai piemenį prižadino, įgrasino, įgraudeno, gerą, gerą lašinių bryzų ir kiaušinių žadėjo, pati peilį sugalando, ir tas prisielėjęs virves perplaustė, paskui kartį ištraukė ir paleido belaisvį.

Motiejus graužėsi, atsigraužti negalėjo, sergėti nieko nepastatė, bet mergišius Apolinaras jau į Lezgius nebesirodė,—i Ameriką išėjo.

(Galas)

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių
Kultūrinė Radio Programa

WKOX, 1190 kilociklų
Framingham, Mass.
Sėkmadieniais
2 — 3 val. popiet

VEDEJAS—P. VIŠČINIS
47 Banks St.
BROCKTON 18, MASS.
Tel. JUNiper 6-7209

Geriausią Lietuvišką Vasarvietę
NAUJOJE ANGLIJOJE
T R A K A I,

Thompson, Conn. prie Quadric ežero su valstybiniu paplūdimiu ir parku, norintiems poilsio ir ramumos, tinkamiausia vieta vasaroti.

Maistas ir kambarys asmeniui 35 doleriai savaitėi.
Adresas: J. Pakyns, Box 16, Thompson, Conn.
Telefonas: Putnam, Walnut 3-2836.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE

Jungia Lietuvius bendram lietuviškam darui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir romėnų tautos dūlę Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJŲ APDRAUDA IKI \$10,000 dolerių ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateitai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA naria galima būti nuo gimimo dienos iki gilios senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA klubuose, kurios yra visose žymiose lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VIKIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

ADMINISTRACIJOS PRAŠYMAS

"Keleivio" administracija prašo mielųjų Keleivio prenumeratorių, kurie keičia adresus, pranešiant naują adresą nepamiršti parašyti ir senąjį.

GERIAUSIA PROGA

Pigiausią parduodu būtinai namų su visais įrengimais, baldais, baldais, apartamentais ir atskirais kambariais, nuomojamais vasarą ir žiemą. Visi įrengti, su gražiais baldais (furnitūras). Pirmame aukšte vienas apartamentas tinka krautuviui, galima turėti būtinai, ar amatininkui tinka jo amatui. Prie didelių gatvių, jūros madybės prie pat namo. Vasarą ir žiemą puikus pėlnas iš vasaros. Prašau atvažiuoti ir apžiūrėti. Sildymas aliejumi. Parduodu privačiai be agentų. Kreiptis:

Mrs. Anelė Raktis
125 Atlantic Ave.
Atlantic City, N. J. Phone: 5-2338

SIŪLO DARBA

Reikalingas vidutinio amžiaus vyras dirbti ledaukne (icehouse). Patyrimo nereikia, mes išmokysime. Prie aliejaus kambarių su maistu. Turi turėti šoferio licenziją. Šauti vakarais: LAKESIDE 4-3838. Laconia, N. H. arba rašyti:

Mrs. Ludoviki Rudzinski
1258 Union Ave.
Lakeport, N. H.

NEW ERA

SHAMPOO NAUJOJI GADYNĖ

Tūkstantį metų, kad New Era shampoo yra kasdieninis reikalingas. Tik švelnus daržovių muilas be gyvulių taukų gali užlaikyti dirgą odą, nuo ko priklauso gražūs plaukai, natūrali spalva, nežūrint amžiaus.

Siųskite \$2 už 8 oz. butelį.

Frank Bitautas
527 East Exposition
Denver, Colorado

KIMBARAS ZOLĖ

Kimbaras gerai nuo inkstų ir pūslės ligų, šlapinimosi kanalo uždegimo ir nuo odos išbėrimo. Ramunės žiedai europiškai ir Ramunės arbata yra visada gerai išsigerti.

Medveva žiedė yra vienos iš geriausių dėl vidurių užkietėjimo. Pas mus galite gauti visokių žolių ir šaknų, kurios tik randasi kur pasaulyje. Turime ir medaus — Kubos medaus, li-pos žiedų medaus, dobilų ir orencių medaus. Medaus per paštą nesiekiame.

Alex. Mizara
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Užsakykite į Alexander's vietą.

KUR ATOSTOGAUTI?

Naujai atremontuota lietuvių vasarvietė **LAKE HOTEL** 7th Ave ir Park Ave. kampas, Asbury Park, New Jersey, kviečia atvykti ATOSTOGŲ PRIE ATLANTO!

Vasarvietė gražiausioje pajūrio vietoje, vienas ir pusė bloko nuo jūros ir MONTE CARLO POOL. Svečių patogumui veikia lietuviška valgykla — restoranas.

Mūsų baras Anchor Room žinomas savo puikia atmosfera. Sotiname groja džiazo orkestras. Maudytis jūroje, bilietai vasarvietės svečiams duodami veltui. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis: **LAKE HOTEL 7th Ave & Park Ave. corner ASBURY PARK, NEW JERSEY**

Telefonai: PRospect 4-7788; PR 6-9671; PR 6-9619

VAISTUS Į LIETUVĄ

ir į VISUS KRASTUS už GELEŽINĖS UŽDANGOS.

Mes siunčiame kasdien. Pristatymas garantuotas. Atsiųskite mums laiškus ir receptus iš senosios krašto, arba užsakykite asmeniškai.

VERNON DRUG, INC. J. P. BUJNICKAS, Reg. Ph. sav.
100 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.
46 metai aprūpina Worcesterį ir aplinkę vaistais

MES ATLIEKAM...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORCIUKŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAUKŲ SU ANTGAVALAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvių padarys tamstoms vienką ir nuolat greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvi. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Jieškofimai

Ieškau brolio Felikso PLATUKIO, kilusio iš Dzūkijos, šiuksėkainių k., Daugų val., ir sesers Platykytės. Jie seniai išvyko į Ameriką. Mūsų tėvas Andrius Platikis. Aš, jų brolis, gyvenau Daugose. Jie patys ar kas apie juos žino, rašykite:

Viktoras Platikis
Daugų kaimas
Daugų rajonas, Vilniaus sritis
Lietuvos S. S. R.

Ieškomas Vaelevas Krasnaukas ir jo vaikai ir taip pat Andrius Krasnaukas ir jo vaikai. Ieško brolis Mykolas. Jie patys ar apie juos žinantieji rašykite:

Mykolas Krasnaukas
Vaduvos gatvė Nr. 15
Vilnius, Lietuvos S. S. R.

Ieškau savo brolio Vladislavo Kuzminsko (Walter Kuzman), kuris 1938 m. gyveno Chicagoje, 1551 Canalport Ave. Jis patys ar kas apie jį žino, rašykite:

Fred Kuzman
538 Pearl St.
Oregon City, Oregon

Anastazija Gutskauskaitė - Grybienė, dabar gyvenanti Komi Auton. Respublikoje, Sovietų Rusijoje, ieško savo tėtų, brolių ir seserų: Anastazijos Orbitskės-Jakšenienės, dukr. Kazimiero Orbitskio, iš Pamažų km., Joniškelio val., Petronės Orbitskės-Borokienės iš Pamažų km., ir Filomenos Gutskauskaitės-Kviesienės iš Stačiūnų kaimo. Jie patys ar juos žinantieji rašykite:

Anastazija Grybienė
Miestas INTA
Sachta Nr. 9, Zemlianka Nr. 54
Komi Auton. S. S. R.

Aš, Marš Baranauškiūtė-Krukonienė, kilusi iš Klepelių km., Merkinės parapijos, ieško savo sesers Liudvikos Baranauškiūtės-CERNIAUSKIENĖS. Atvažiuoju Amerikon 1910 metais. Ji, jos vaikai ar apie ją ką nors žinantieji rašykite šiuo adresu:

Mrs. Ona Malakauskas
234 Broadway
Bayonne, N. J.

PARDUODU FARMĄ

Parduodu farmą—85 akrų žemės su daržine, dirbamos žemės apie 35 akrų. Prie didelio kelio, netoli Merrimack. N. H. Rašyti:

Mrs. M. E.
636 Broadway
So. Boston 27, Mass.

ŽODYNAS
A. LALIO
Lietuvių-Anglų ir
Anglų-Lietuvių.

1256 Puslapių
dvigubos šaltos
Kaina \$14

Pinigus siųsti kartu su užsakymu

Dr. D. PILKA
546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

BARGENAS BARGENAS BARGENAS

Ekonomiški Standartiniai Paketai

- * 3 su trečdaliu jardų grynos vilnos kostiumai mėlyna ar Marine Serge medžiaga — \$27.50
- * 3 jardai pamušalo; 2 špulės SIŪLŲ; Pora juodų ČEVERIKŲ. — \$22.50
- * 1 vilnonis megstinukas, juodas, vylinis žalias ar rudas
- * 1 vilnonio TWEED SIJONUI žalias, raudonas, mėlynas ar geltonas
- * 2 1/2 jardai languoto PERKELIO blizgom žalias raudonas mėlynas
- * 1 Kašmiro vilnos SKARA, su Paisley gėlėmis kremava juoda vyninė
- * 1 pora VILNONIŲ KOJINIŲ
- * No. AD 703 (vyrams ir moterims) — \$19.00
- * 3 1/2 jardai pilko vilnonio Flanelio vyr. ir moter. kostiumams
- * 2 poros vyriškų vilnonių kojinių ar 2 poros rąjono kojinių
- * 2 špulės SIŪLŲ
- * No. AD 704 (moterims vasarai) — \$24.50
- * 1 Tricel SIJONAS, pastoviai kvaiduotas juodas, mėlynas rudas pilks
- * 2 tampraus audinio BLIUSKOS
- * 1 pora SANDALIŲ T236
- * No. AD 705 (moterims) — \$18.00
- * 3 jardai VILNONIO TWEED suknei ar kostiumui žalias, mėlynas, ar šviesiai rudas
- * 1 pora APATINIŲ
- * 2 špulės SIŪLŲ
- * 1 rąjono SKARA vyninė, žalia, mėlyna ar geltona

PRIE KIEKVIENO PAKETO KAINOS PRAŠOM PRIDėti \$6.50 LAISVUI IR PASTO IŠLAIDOMS. REIKALAUKIT PAVYZDŲ.

Mes taip pat siunčiame visokius vaistus su daktaro receptu ir be. Jei prisiunčiama diagnozė mūsų daktaras ir vaistinėms rekomenduoja vaistus, kurie turėtų būti naudojami. ORO PASTŲ tikrai 90 centų svarui. Mes taip pat siunčiame dantams taikyti medžiagą, akinius, klausos aparatus, elastines kojines ir trūkio diržus.

T A Z A B

51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9705
(Offisas atdaras visą laiką)

